

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2002

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	2
2.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ	2
2.2 ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	11
2.3 ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ	22
2.4 ΕΓΧΩΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	25
2.5 ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	32
3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	42

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα σημάδια ότι τα χειρότερα έχουν περάσει και ότι η διεθνής οικονομία σύντομα θα αποτελεματωθεί, γίνονται ολοένα και περισσότερο ξεκάθαρα και ελπιδοφόρα. Παραμένει όμως κάποια αβεβαιότητα αναφορικά με το χρόνο και το βαθμό της οικονομικής ανάκαμψης. Με βάση την εικόνα αυτή, πολλές Κεντρικές Τράπεζες, μεταξύ αυτών, της Αγγλίας, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κύπρου, συνέχισαν να τηρούν στάση αναμονής, διατηρώντας τα επιτόκια τους αμετάβλητα. Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ στην τελευταία της συνέδρια αποφεύγοντας περαιτέρω μείωση στα επιτόκιά της.

Στην εγχώρια οικονομία αξιοσημείωτη εξέλιξη τον Ιανουάριο ήταν η σημαντική άνοδος στο επίπεδο τιμών. Ο πληθωρισμός αυξήθηκε στο 2,70% τον Ιανουάριο του 2002 από 2,37% το Δεκέμβριο του 2001 και 1,44% που καταγράφηκε τον Ιανουάριο του 2001. Η αύξηση του πληθωρισμού τον Ιανουάριο οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στην επιτάχυνση των τιμών των εγχώριων γεωργικών προϊόντων, ενώ μικρή αύξηση σημειώθηκε επίσης στις τιμές των εγχώριων βιομηχανικών προϊόντων. Αντίθετα, οι τιμές του ηλεκτρισμού παρουσίασαν περαιτέρω μείωση ενώ οι τιμές των υπηρεσιών κατέγραψαν μικρή επιβράδυνση.

Στο νομισματικό τομέα, τον πρώτο μήνα του τρέχοντος έτους παρατηρήθηκε μια σαφής κάμψη στην παραχώρηση νέων πιστώσεων. Επιπρόσθετα, οι συναλλαγματικές εισροές τις πρώτες έξι βδομάδες του έτους παρουσιάζονται μειωμένες λόγω της υποτονικότητας του δανεισμού των Κυπρίων σε ξένο συνάλλαγμα όσο και σε εποχιακούς παράγοντες. Παρά τις πιο πάνω εξελίξεις, η τραπεζική ρευστότητα εξακολουθεί να είναι πλεονασματική και η

Κεντρική Τράπεζα συνεχίζει να παρεμβαίνει στη χρηματαγορά μέσω δημοπρασιών αποδοχής καταθέσεων (depos) για να διατηρήσει τα επιτόκια σε επίπεδα συμβατά με την αντιπληθωριστική πολιτικής της.

Για τους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας τα διαθέσιμα στοιχεία αναφέρονται στο προηγούμενο έτος και δείχνουν τόσο θετικές όσο και αρνητικές εξελίξεις. Αυτή η ανάμικτη εικόνα είναι ιδιαίτερα εμφανής στο δευτερογενή τομέα αφού από τη μια πλευρά, η μεταποίηση εξακολουθεί να παρουσιάζει πτωτική πορεία, τουλάχιστον μέχρι και τον Οκτώβριο του 2001 που υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, ενώ από την άλλη πλευρά, η πορεία του τομέα των κατασκευών εξακολουθεί να είναι συνολικά θετική, αν και το Δεκέμβριο οι πωλήσεις τσιμέντου στην εγχώρια αγορά σημείωσαν μεγάλη πτώση. Στον πρωτογενή τομέα, και ειδικότερα στη γεωργία, παρατηρείται αισθητή ανάκαμψη με τη γεωργική παραγωγή να παρουσιάζεται σημαντικά αυξημένη το 2001, σε σύγκριση με μεγάλη μείωση που σημειώθηκε τον προηγούμενο χρόνο.

Σε ότι αφορά το εξωτερικό εμπόριο, οι συνολικές εισαγωγές σημείωσαν πτώση τον Οκτώβριο του 2001 σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2000, ακολουθώντας τη μεγάλη μείωση που παρατηρήθηκε το Σεπτέμβριο. Για ολόκληρη την περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2001, οι συνολικές εισαγωγές επέδειξαν σημαντική επιβράδυνση και αυξήθηκαν κατά 6,1% σε σχέση με 29,5% την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου. Μεγάλη επιβράδυνση όμως, σημείωσαν και οι συνολικές εξαγωγές κατά το πρώτο δεκάμηνο του έτους, με το ρυθμό αύξησης τους να φθάνει το 6,2% σε σύγκριση με

12,5% την αντίστοιχη περίοδο του 2000. Ως αποτέλεσμα αυτών των εξελίξεων, το ακαθάριστο εμπορικό ισοζύγιο έφτασε τα £1.604,7 εκ. κατά το πρώτο δεκάμηνο του χρόνου, έναντι ελλείμματος £1.512,5 εκ. την αντίστοιχη περίοδο του 2000. Για ολόκληρο το 2001, το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να είναι μειωμένο λόγω της επιβράδυνσης που παρατηρείται στις συνολικές εισαγωγές.

Η ιδιωτική κατανάλωση τον Οκτώβριο του 2001 σημείωσε επιβράδυνση σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2000. Ειδικότερα, ο δείκτης όγκου λιανικών πωλήσεων σημείωσε άνοδο της τάξης του 4,3% κατά τον Οκτώβριο, σε σύγκριση με αύξηση 8,3% τον αντίστοιχο μήνα του 2000 και άνοδο 13,2% το Σεπτέμβριο του 2001. Η επιβράδυνση που παρατηρήθηκε στις λιανικές πωλήσεις τον Οκτώβριο του 2001, φαίνεται να συνάδει ως ένα βαθμό με την πτώση που σημείωσαν οι εισαγωγές προϊόντων για εγχώρια κατανάλωση (εξαιρουμένων των εισαγωγών στρατιωτικού υλικού και πετρελαιοειδών) κατά το Σεπτέμβριο και τη μεγάλη επιβράδυνση που παρουσίασαν τον Οκτώβριο του 2001 σε σχέση με τους αντίστοιχους μήνες του 2000. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι για ολόκληρο το πρώτο δεκάμηνο του έτους οι λιανικές πωλήσεις παρουσίασαν μικρή επιτάχυνση έναντι του προηγούμενου έτους, ενώ οι ως άνω εισαγωγές σημείωσαν επιβράδυνση.

Το δυσμενές κλίμα που επικράτησε στις διεθνείς αγορές επηρεάζει αρνητικά την κυπριακή οικονομία με τον τουρισμό να δέχεται το μεγαλύτερο πλήγμα παρουσιάζοντας αισθητή πτώση το Δεκέμβριο του 2001 της τάξης του 20,1% ενώ για ολόκληρο το χρόνο η αύξηση περιορίστηκε στο 0,4%, σε σχέση με άνοδο 10,3% κατά το 2000. Παρά το αρνητικό διεθνές κλίμα, ο ρυθμός μεγέθυνσης της οικονομίας για το 2001 υπολογίζεται ότι κυμάνθηκε σε

ικανοποιητικά επίπεδα, γύρω στο 3,7%, από το 5,1% που καταγράφηκε τον προηγούμενο χρόνο. Στην αγορά εργασίας, η ανεργία το Δεκέμβριο του 2001 ανήλθε, σαν ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, στο 3,6% σε σύγκριση με 3,4% το Δεκέμβριο του 2000. Για ολόκληρο το 2001, το ποσοστό ανεργίας περιορίστηκε στο 3,0%, από το 3,4% που σημειώθηκε τον προηγούμενο χρόνο. Αξίζει όμως να σημειωθεί πως τα ποσοστά αυτά αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά τους εγγεγραμμένους άνεργους στα επαρχιακά γραφεία εργασίας. Σύμφωνα όμως με την έρευνα εργατικού δυναμικού (μέθοδο που εφαρμόζεται ευρέως στην Ε.Ε.) το ποσοστό ανεργίας φαίνεται να ανέρχεται στο 3,9% για το 2001, ή στο 3,0% αν εξαιρεθούν οι άνεργοι που επιζητούν μόνο μερική απασχόληση.

Για τα δημόσια οικονομικά, τα διαθέσιμα στοιχεία εξακολουθούν να αναφέρονται στην πρώτη εννιαμηνία του 2001 όπου το δημοσιονομικό έλλειμμα σημείωσε μεγάλη άνοδο και έφτασε τα £133,3 εκ. σε σύγκριση με £69,1 εκ. την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, αντικατοπτρίζοντας, κυρίως, τη μεγάλη επιβράδυνση που σημειώθηκε στα δημόσια έσοδα. Για ολόκληρο το 2001, το δημοσιονομικό έλλειμμα εκτιμάται ότι θα ξεπεράσει το 2,7% του Α.Εγχ.Π. που είχε σημειωθεί κατά το 2000 και να κυμανθεί γύρω στο 3%.

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

2.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ

Διεθνείς Οικονομικές Εξελίξεις

Ένα γενικό κλίμα αισιοδοξίας φαίνεται να κυριαρχεί στη παγκόσμια οικονομία για γρήγορη υπέρβαση της ύφεσης. Στις ΗΠΑ, μετά από την τελευταία έκθεση της Ομοσπονδιακής Τράπεζας

(FED) και τα τελευταία στοιχεία που είδαν το φως της δημοσιότητας, αρχίζουν να εδραιώνονται σημάδια αισιοδοξίας. Στην ευρωζώνη, αν εξαιρεθεί η οικονομία της Γερμανίας, τα στοιχεία στο σύνολο των χωρών αναδύουν μία καλύτερη εικόνα, ενώ η οικονομία της Ιαπωνίας δε φαίνεται να σταθεροποιείται.

Με τα μακροοικονομικά στοιχεία για τις **ΗΠΑ** να δείχνουν μία σταθερή καλυτέρευση, το FED στη πρώτη συνεδρίαση για το 2002 διατήρησε τα επιτόκια αμετάβλητα, μετά από 11 μειώσεις το 2001 που συμποσούνται σε 4,75 ποσοστιαίες μονάδες. Συγκεκριμένα, ο ρυθμός μεγέθυνσης του Α.Εγχ.Π. ξεπέρασε τον αναμενόμενο, φτάνοντας το 0,2% για το τέταρτο τρίμηνο σε σύγκριση με προβλέψεις για μείωση γύρω στο 1,0%. Επιπρόσθετα, όλοι οι δείκτες καταναλωτικής εμπιστοσύνης επέδειξαν αυξητικές τάσεις, αντικατοπτρίζοντας την αισιοδοξία που επικρατεί όσον αφορά την αγορά εργασίας, ενώ οι καταναλωτικές δαπάνες, αναγόμενες σε ετήσια βάση, αυξήθηκαν το τέταρτο τρίμηνο κατά 5,4%. Σε αντίθεση με τα πιο πάνω θετικά στοιχεία, η βιομηχανική παραγωγή το Δεκέμβριο μειώθηκε περαιτέρω με τη συνολική πτώση για το 2001 να φθάνει το 5,8%.

Η κατάρρευση της εταιρείας Enron, και οι ανησυχίες της Wall Street τόσο για τη λογιστική πρακτική μεγάλων εταιρειών όσο και για το ρόλο που παίζουν οι ελεγκτικές εταιρείες στη σωστή παρουσίαση των επίσημων αποτελεσμάτων μιας εταιρείας, έσπρωξαν τις χρηματιστηριακές αγορές σε καινούργια πτώση. Η μείωση του δείκτη Dow Jones τον Ιανουάριο έφτασε περίπου το 3,0%, σε σύγκριση με άνοδο 0,3% την τελευταία εβδομάδα του μήνα. Τον ίδιο μήνα οι δείκτες S&P500 και Nasdaq μειώθηκαν κατά 3,6% και 3,3%, αντίστοιχα.

Το βάθος της ύφεσης του προηγούμενου χρόνου στην **Ευρωζώνη** διαφάνηκε στα τελευταία στοιχεία. Το μήνα Νοέμβριο η ετήσια βιομηχανική παραγωγή στη Γερμανία μειώθηκε κατά 4,8%, στο Βέλγιο κατά 9,3%, και στη Γαλλία 0,9%. Συνολικά, στην ευρωζώνη η ετήσια βιομηχανική παραγωγή το Νοέμβριο μειώθηκε κατά 4,3% ενώ οι λιανικές πωλήσεις τον Οκτώβριο μειώθηκαν κατά 0,5%. Η ανεργία για το μήνα Νοέμβριο έφτασε το 8,5%, ενώ ταυτόχρονα, οι τιμές παραγωγών πέφτουν σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες.

Η ύφεση όμως φαίνεται να ξεπερνιέται γρηγορότερα απ' ό,τι αρχικά αναμενόταν. Ο ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης του Α.Εγχ.Π. στην ευρωζώνη για το τρίτο τρίμηνο του 2001 φτάνει το 1,4%. Αν και το τέταρτο τρίμηνο αναμένεται να καταγραφεί μείωση στο Α.Εγχ.Π., οικονομικοί αναλυτές προσδοκούν ότι η πτώση αυτή θα ανατραπεί μέσα στο 2002. Οι δείκτες IFO και Purchasing Managers δείχνουν προς αυτή την κατεύθυνση παρουσιάζοντας ανοδική τάση στη επιχειρησιακή εμπιστοσύνη.

Σημαντική αρνητική εξέλιξη για την οικονομία της Ευρωζώνης αποτελεί η αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος πολλών χωρών μελών της ΟΝΕ, ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης ύφεσης και των προσπαθειών των κυβερνήσεων για σταθεροποίηση των οικονομικών τους. Συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εισηγήθηκε την έκδοση συστάσεως προς τη Γερμανία και την Πορτογαλία για υπερβάλλον δημοσιονομικό έλλειμμα, η οποία όμως δεν έγινε αποδεκτή από το Συμβούλιο Υπουργών.

Ο ρυθμός αύξησης του Α.Εγχ.Π. της Βρετανίας για το 2001 περιορίστηκε κοντά στο 2% λόγω της κατακόρυφης μείωσης στη βιομηχανική παραγωγή το τελευταίο τρίμηνο του έτους.

Συγκεκριμένα, η βιομηχανική παραγωγή μειώθηκε κατά 4,8% τους 12 μήνες μέχρι το Νοέμβριο, παρουσιάζοντας τη μεγαλύτερη μείωση που καταγράφηκε την τελευταία δεκαετία. Αντίθετα, οι λιανικές πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 5,7% το 2001. Ο δείκτης FTSE 200 την περίοδο Ιανουαρίου 2002 παρουσίασε πτώση της τάξης του 2,5%.

Στην **Ιαπωνία**, για ακόμα μία περίοδο τα στοιχεία δείχνουν χειροτέρευση της οικονομίας. Κατά τη διάρκεια του 2001 η βιομηχανική παραγωγή μειώθηκε κατά 14,9%, η ανεργία αυξήθηκε στο 5,6%, ενώ οι τιμές καταναλωτή μειώθηκαν κατά 1,2%. Η εγχώρια ζήτηση έχει μειωθεί σημαντικά, ενώ τόσο οι ονομαστικοί όσο και οι πραγματικοί μισθοί φαίνονται να μειώνονται με τους γρηγορότερους ρυθμούς που καταγράφηκαν τα

τελευταία τρία χρόνια. Ταυτόχρονα, συνεχίζονται οι ανησυχίες για τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, ιδιαίτερα μετά την υποβάθμιση της κατάταξης των δέκα μεγαλύτερων ιαπωνικών τραπεζών από τον αμερικανικό οίκο Moody's. Το αδύναμο γιεν δε φαίνεται να έχει βοηθήσει στη σταθεροποίηση της οικονομίας αν και η ενδυνάμωση του δολαρίου προκαλεί αντιδράσεις στον επιχειρηματικό κόσμο στις ΗΠΑ.

Σημαντικό ρόλο στις εκτιμήσεις για τον παγκόσμιο ρυθμό ανάπτυξης διαδραματίζουν οι εξελίξεις στις διεθνείς αγορές πετρελαίου. Το μήνα Ιανουάριο η τιμή του ακάθαρτου πετρελαίου Brent σημείωσε μικρή άνοδο φτάνοντας τα \$19,52, σε σύγκριση με \$18,63 τον προηγούμενο μήνα.

Πίνακας 1

Βασικοί Οικονομικοί Δείκτες¹ % μεταβολή

	Α.Εγχ.Π				Βιομηχανική Παραγωγή ετήσια	Λιανικές Πωλήσεις ετήσια	Ανεργία	Πληθωρισμός (CPI) Δεκέμβριος
	Τριμηνιαία Q2	Ετήσια Q2	Τριμηνιαία Q3	Ετήσια Q3				
Βρετανία	3,6	2,3	1,7	2,2	- 4,8 (Νοέμ.)	5,7 (Δεκ.)	5,1 (Νοέ)	0,7
Ιαπωνία	-2,9	-0,7	-2,2	-0,5	-14,9 (Δεκ.)	-1,9 (Νοέ.)	5,6 (Δεκ)	-1,2
ΗΠΑ	0,3	1,2	-1,1	0,6	- 5,8 (Δεκ.)	5,4 (Νοέ.)	5,4 (Νοέ)	1,6
Ευρωζώνη	0,2	1,7	0,4	1,4	- 4,3 (Νοέμ.)	-0,5 (Οκτ.)	8,5 (Νοέ)	2,1

¹ Πηγή: The Economist

Πίνακας 2**Προβλέψεις Α. Εγγ. Π.***(% μεταβολή ετησίως)¹*

	Ετήσια	The Economist Poll GDP Forecast 12 - 18 Ιανουαρίου ²				Lehman Brothers Weekly Outlook - GDP 1 Φεβρουαρίου ³			
		2000	2001	2002		2001	2002		
Βρετανία	2,2	2,2	1,8 (1,7)		2,4 (2,2)	2,0 (1,6)			
Ιαπωνία	1,6	-0,4 (-0,6)	-1,2 (-0,8)		-0,4 (-1,2)	-1,0 (-0,5)			
ΗΠΑ	4,1	1,1 (1,0)	0,7 (0,6)		1,0	1,0 (0,6)			
Ευρωζώνη	3,4	1,5	1,0		1,5	1,5			
Παγκόσμια	3,9				1,2 (1,0)	1,2			

¹ Οι αριθμοί σε παρένθεση δίνουν το αντίστοιχο του περασμένου μήνα, σε περίπτωση αλλαγής² Πηγή: *The Economist*, 12-18 Ιανουαρίου 2002³ *Lehman Brothers Global Weekly Economic Monitor*, 1 Φεβρουαρίου 2002**Διεθνή Νομίσματα**

Το ευρώ κατά το μήνα Ιανουάριο σημείωσε πτώση έναντι του δολαρίου, το οποίο επωφεληθήκε από τις γενικά πιο αισιόδοξες προοπτικές της αμερικάνικης οικονομίας για το 2002, σε σχέση με την πορεία της ευρωζώνης. Η ομαλή και επιτυχημένη εισαγωγή του ευρώ σε φυσική μορφή την 1.1.2002 έδωσε μια προσωρινή ώθηση στο ευρώ που έφθασε κοντά στα 91 σεντ, για να επανέλθει όμως σύντομα στα επίπεδα του Δεκεμβρίου, δηλαδή γύρω στα 89 σεντ. Στη συνέχεια, κατά τη διάρκεια του Ιανουαρίου, το ευρώ σημείωσε περαιτέρω πτώση που συνεχίστηκε και τις πρώτες μέρες του Φεβρουαρίου. Συγκεκριμένα, μέχρι το τέλος της πρώτης βδομάδας του μήνα το ευρώ κυμαινόταν γύρω στα 87 σεντ.

Κατά το μήνα Ιανουάριο και μέχρι την πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου η στερλίνα κατέγραψε μια πτωτική πορεία έναντι του δολαρίου, ενώ ανατιμήθηκε οριακά έναντι του ευρώ. Η εικόνα που διαμόρφωσαν τα οικονομικά

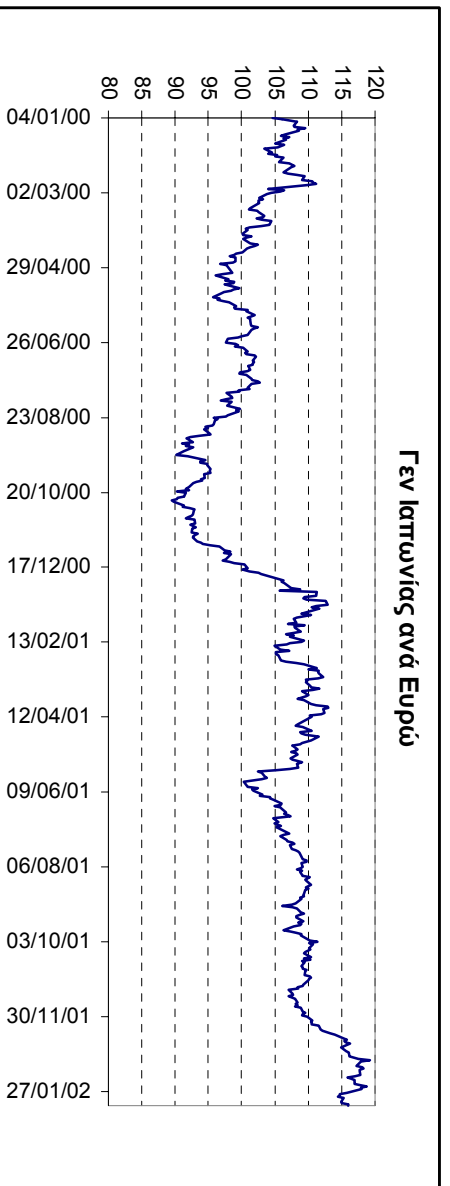
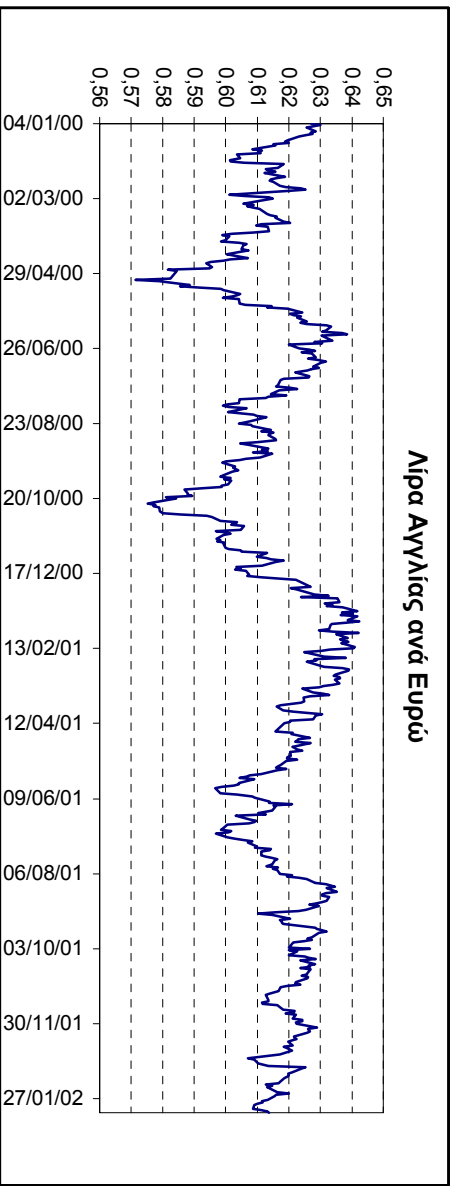
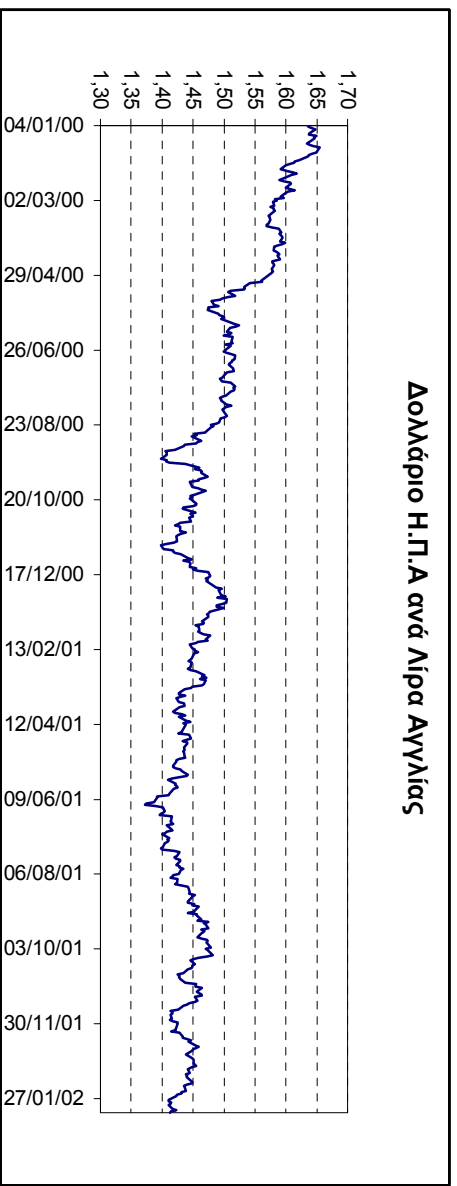
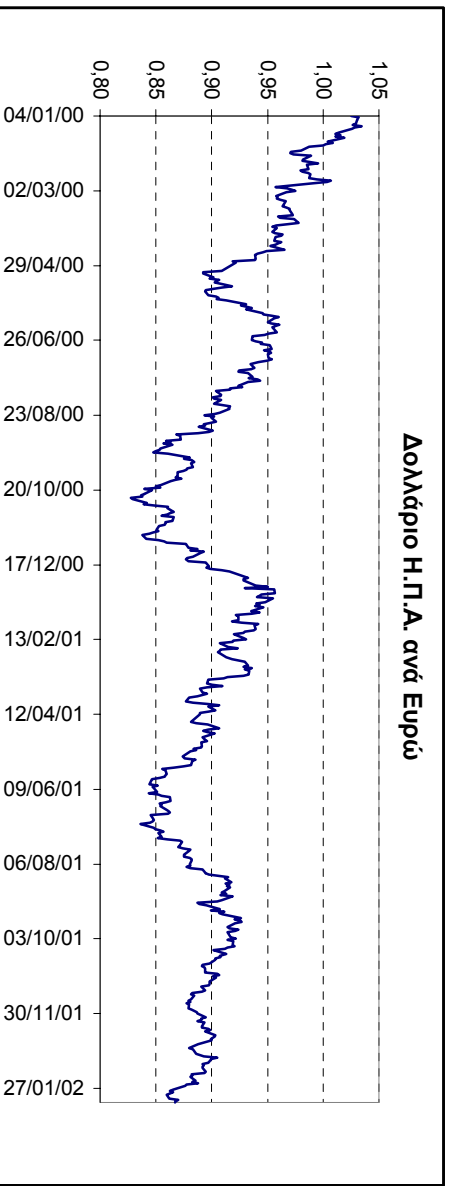
στοιχεία και προβλέψεις που ανακοινώθηκαν πρόσφατα συνέτειναν στην πορεία αυτή του Αγγλικού νομίσματος. Συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων, πρόσφατα στοιχεία για το έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο του Ηνωμένου Βασιλείου αναζωπύρωσαν τους προβληματισμούς για την ενδυνάμωση της αγγλικής στερλίνας που σημειώθηκε τα τελευταία χρόνια.

Τα προβλήματα στην ιαπωνική οικονομία συνεχίζουν να συσσωρεύονται διατηρώντας το πολύ αρνητικό κλίμα για τις προοπτικές της χώρας και την πορεία του ιαπωνικού νομίσματος. Μετά τη σημαντική υποτίμησή του το Δεκέμβριο, το γεν υποτιμήθηκε περαιτέρω έναντι του δολαρίου ενώ σημείωσε οριακές μεταβολές έναντι των άλλων διεθνών νομισμάτων.

Μια γενική εικόνα για τις διακυμάνσεις στις διεθνείς συναλλαγματικές ισοτιμίες κατά το πρόσφατο παρελθόν, μέχρι τις 7 Φεβρουαρίου, 2002, παρουσιάζεται στο διάγραμμα 1.

Διάγραμμα 1

Διθνήεις Συναλλαγματικές Ισοτιμίες
4/1/2000 - 07/02/2002

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι εκτιμήσεις μεγάλου αριθμού διεθνώς αναγνωρισμένων και έγκυρων χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων για την πορεία των διεθνών συναλλαγματικών ισοτιμιών στο σύντομο μέλλον, όπως καταγράφονται από δημοσκόπηση του Reuters. Σύμφωνα με τον πίνακα 3, οι

αγορές αναμένουν ότι το ευρώ θα ενδυναμωθεί οριακά έναντι του δολαρίου και της στερλίνας κατά τους επόμενους δώδεκα μήνες, ενώ το γεν δεν αναμένεται να δείξει σημάδια ανάκαμψης έναντι των άλλων νομισμάτων, ως αποτέλεσμα των σοβαρών προβλημάτων που εξακολουθούν να ταλανίζουν την οικονομία της Ιαπωνίας.

Πίνακας 3

Προσδοκίες διεθνών αγορών για συναλλαγματικές ισοτιμίες Μηνιαία Δημοσκόπηση των Reuters

(Φεβρουάριος 2002)

Νόμισμα	Στατιστικά στοιχεία	Προσδοκίες για συναλλαγματικές Ισοτιμίες			
		1 μήνας	3 μήνες	6 μήνες	12 μήνες
Δολάρια ανά Ευρώ	Μέσος όρος	0,86	0,87	0,88	0,91
	Ελάχιστη τιμή	0,84	0,82	0,80	0,77
	Μέγιστη τιμή	0,90	0,94	0,95	1,01
	Αριθμός παρατηρήσεων	49	49	49	48
Δολάρια ανά Στερλίνα	Μέσος όρος	1,42	1,42	1,43	1,42
	Ελάχιστη τιμή	1,37	1,35	1,32	1,24
	Μέγιστη τιμή	1,45	1,47	1,50	1,52
	Αριθμός παρατηρήσεων	49	49	49	48
Γεν ανά Δολάριο	Μέσος όρος	133	135	136	135
	Ελάχιστη τιμή	128	128	122	117
	Μέγιστη τιμή	138	145	150	150
	Αριθμός παρατηρήσεων	48	48	48	47
Στερλίνες ανά ευρώ	Μέσος όρος	0,61	0,61	0,62	0,64
	Ελάχιστη τιμή	0,58	0,58	0,59	0,59
	Μέγιστη τιμή	0,63	0,65	0,65	0,68

Πηγή: Reuters. Η δημοσκόπηση διεξήχθη κατά την περίοδο 4-6 Φεβρουαρίου, 2002.

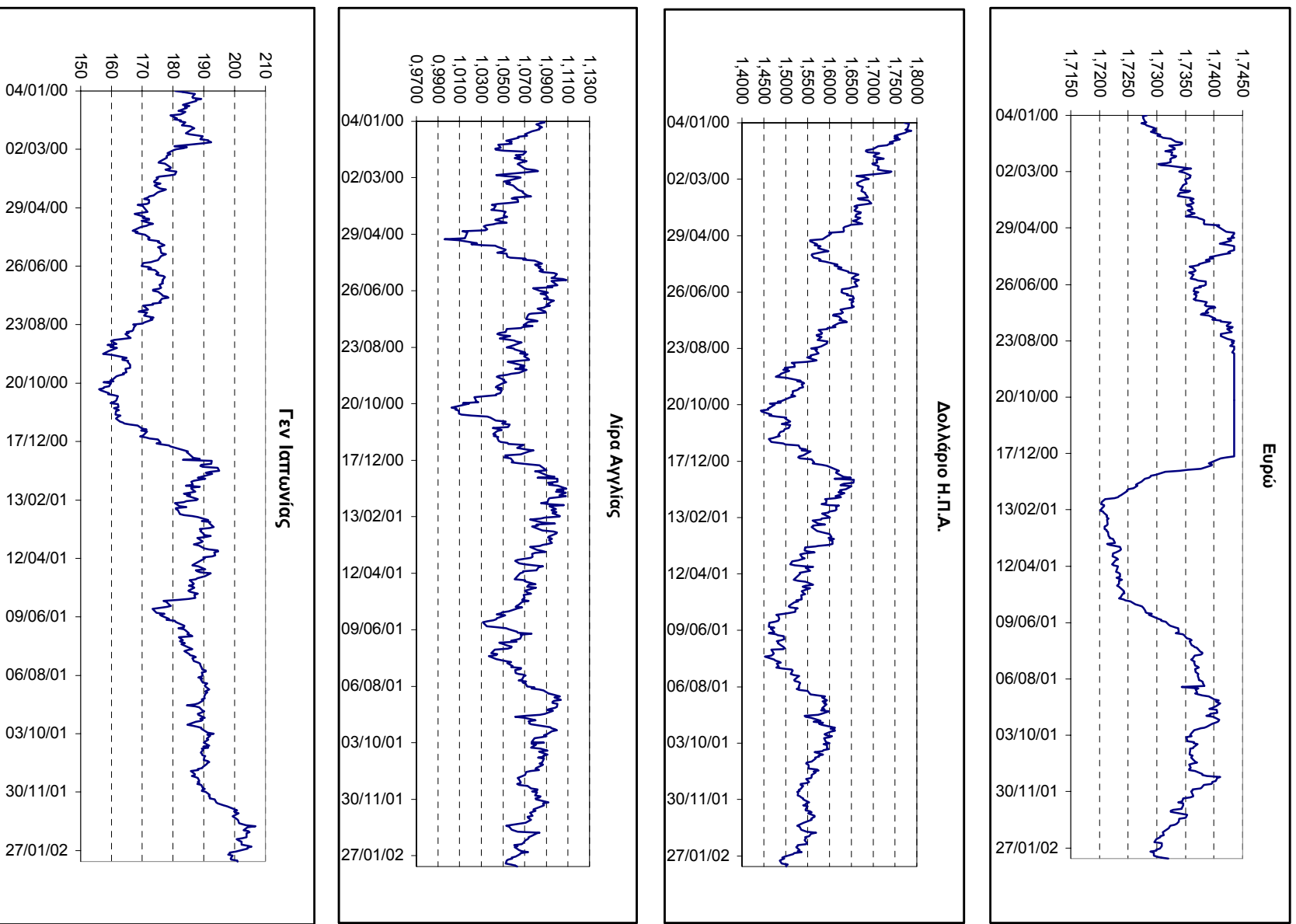
Κυπριακή λίρα

Το κυπριακό νόμισμα το μήνα Ιανουάριο και την πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου 2002 κατέγραψε οριακές διακυμάνσεις έναντι του ευρώ, φθάνοντας τα 1,7372 ευρώ στις 7 Φεβρουαρίου 2002 (μέση τιμή fixing) σε σχέση με 1,7383 που ίσχυε στις 2 Ιανουαρίου 2002. Αντικατοπτρίζοντας τις διακυμάνσεις των διεθνών

νομισμάτων κατά την πιο πάνω περίοδο, η κυπριακή λίρα αποδυναμώθηκε μερικώς έναντι της αγγλικής στερλίνας και του αμερικάνικου δολαρίου. Οι πρόσφατες συναλλαγματικές διακυμάνσεις της κυπριακής λίρας έναντι του ευρώ, δολαρίου, στερλίνας και γεν παρουσιάζονται συνοπτικά στα πιο κάτω διαγράμματα.

Διάγραμμα 2

Συναλλαγματικές Ισοτιμίες έναντι της Κοινοτικής Δράς
4/1/2000 - 07/02/2002

Όσον αφορά την εγχώρια αγορά συναλλάγματος, τα συνοπτικά αποτελέσματα των συνεδριάσεων καθορισμού συναλλαγματικών ισοτιμιών fixing που διεξήχθησαν μέχρι τις 7.2.2002, με βάση την ημερομηνία συναλλαγής (transaction date), παρουσιάζονται στον πίνακα 4. Όπως φαίνεται στον εν λόγω πίνακα, η Κεντρική Τράπεζα κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων ολόκληρου του έτους 2001 απορρόφησε ξένο συνάλλαγμα από το τραπεζικό σύστημα αξίας £499,05 εκ. λιρών Κύπρου, ενώ κατά τις πρώτες έξι εβδομάδες του 2002 καταγράφηκαν εισροές ξένου συναλλάγματος ύψους £4,39 εκ. Σημειώνεται ότι οι μειωμένες συναλλαγματικές ροές που καταγράφηκαν στις συνεδριάσεις fixing από το Δεκέμβριο του 2001 μέχρι την πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου 2002, οφείλονται τόσο στη διατήρηση της υποτονικότητας του δανεισμού των Κυπρίων σε ξένο συνάλλαγμα όσο και σε εποχιακούς παράγοντες. Σαν επακόλουθο των

μειωμένων αυτών ροών, οι διακυμάνσεις της κυπριακής λίρας έναντι του ευρώ την αντίστοιχη περίοδο είναι κατά κανόνα οριακές.

Συνολικά, συμπεριλαμβανόμενων των παρεμβάσεων και άλλων πράξεων στη διατραπεζική αγορά (συγκεκριμένα, εκτέλεση προθεσμιακών συμβολαίων συναλλάγματος) η Κεντρική Τράπεζα απορρόφησε από το τραπεζικό σύστημα από τις 2.1.2001 μέχρι τις 7.2.2002 ξένο συνάλλαγμα αξίας £658,6 εκ. λιρών. Σημειώνεται ότι πέραν του 50% αυτών των εισροών αποτελούν δανεισμό Κυπρίων πολιτών σε ξένο συνάλλαγμα, κυρίως ευρώ, από εγχώριες εμπορικές τράπεζες. Οι συνολικές αγοραπωλησίες συναλλάγματος της Κεντρικής Τράπεζας με τις εγχώριες τράπεζες σε ημερήσια βάση από το 1999 και εντεύθεν φαίνονται στο διάγραμμα 3.

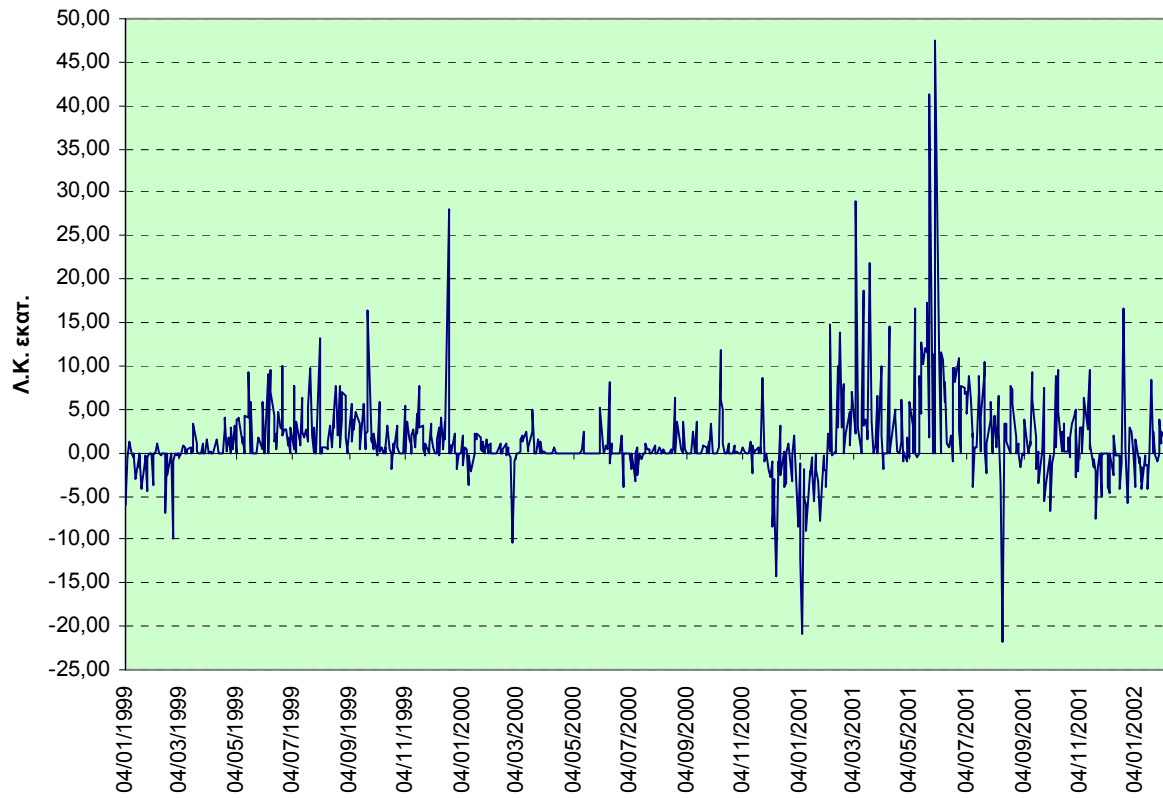
Πίνακας 4

Συνοπτικά Αποτελέσματα Συνεδριάσεων Καθορισμού Συναλλαγματικών Ισοτιμιών Fixing							
Μήνας	Μέση τιμή Fixing Ξένα νομίσματα προς Λ.Κ. (τελευταία ημέρα της περιόδου)			Αγορές(+)/Πωλήσεις(-) ξένου συναλλάγματος από την Κεντρική Τράπεζα (με βάση την ημερομηνία συναλλαγής)			
	Ευρώ	Δολάριο	Στερλίνα	Σε εκ. ξένου συναλλάγματος			Σε εκ. Λίρες Κ.
2001	Ευρώ	Δολάριο	Στερλίνα	Ευρώ	Δολάριο	Στερλίνα	
Ιανουάριος	1,7278	1,6060	1,0983	-169,80	-9,55	-7,00	-110,17
Φεβρουάριος	1,7264	1,5916	1,1016	49,25	-0,20	1,20	29,51
Μάρτιος	1,7275	1,5209	1,0670	130,40	38,00	-0,10	99,37
Απρίλιος	1,7283	1,5369	1,0713	81,25	-5,30	0,00	43,59
Μάιος	1,7338	1,4716	1,0382	233,25	5,30	0,00	138,17
Ιούνιος	1,7413	1,4743	1,0490	250,00	-1,00	0,00	143,20
Ιούλιος	1,7425	1,5265	1,0712	148,25	0,00	0,02	85,11
Αύγουστος	1,7455	1,5989	1,0962	39,45	0,00	0,00	22,58
Σεπτέμβριος	1,7411	1,5968	1,0852	0,75	9,50	5,30	11,28
Οκτώβριος	1,7414	1,5766	1,0833	15,90	15,50	10,28	28,46
Νοέμβριος	1,7414	1,5464	1,0861	-14,65	6,35	9,20	10,70
Δεκέμβριος	1,7387	1,5380	1,0622	-7,60	-3,05	3,50	-2,74
Σύνολο 2001				756,95	65,55	22,40	499,05
2002							
Ιανουάριος	1,7347	1,4977	1,0612	-13,45	-3,60	4,60	-5,76
Φεβρουάριος*	1,7372	1,5056	1,0676	19,85	2,00	-2,80	10,15
Σύνολο 2002				6,40	-1,60	1,80	4,39

* Στοιχεία μέχρι τις 7.2.2002

Διάγραμμα 3

Ημερήσιες αγοραπωλησίες συναλλάγματος της Κεντρικής
Τράπεζας με τις εγχώριες τράπεζες
4/1/1999-7/2/2002

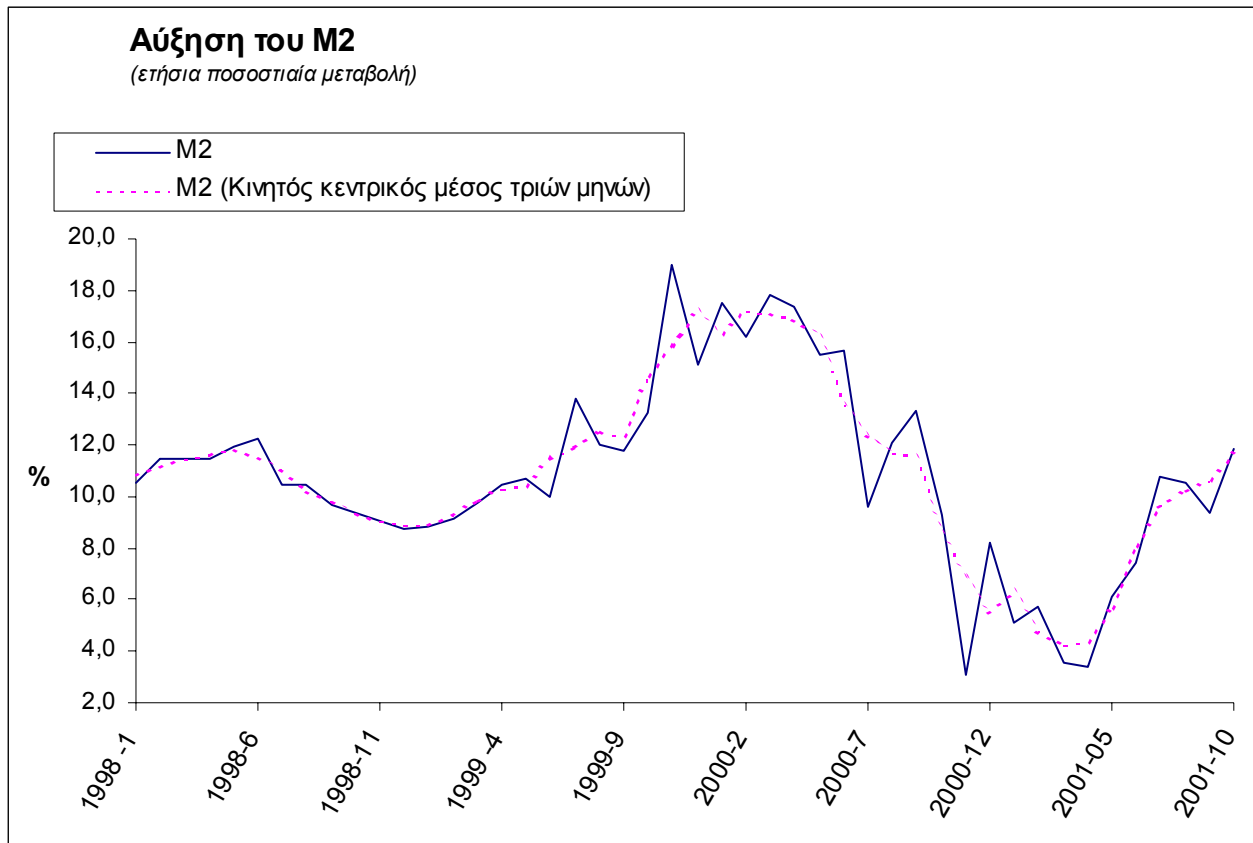
Σημείωση: Αγορές ξένου συναλλάγματος από την Κεντρική Τράπεζα εμφανίζονται με θετικό πρόσημο.

2.2 ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ*

Υπό το φως των διεθνών εξελίξεων και λαμβάνοντας υπόψη την ύπαρξη συγκρατημένης αισιοδοξίας στους οικονομικούς κύκλους για σχετικά γρήγορη έξοδο από την παγκόσμια ύφεση, η Κεντρική Τράπεζα στις 24 Ιανουαρίου αποφάσισε να τηρήσει στάση αναμονής, διατηρώντας τα βασικά της επιτόκια αμετάβλητα. Η Κεντρική Τράπεζα στα πλαίσια της αντιπληθωριστικής της πολιτικής συνέχισε κατά τους μήνες Δεκέμβριο και Ιανουάριο να παρεμβαίνει στην αγορά χρήματος μέσω δημοπρασιών αποδοχής καταθέσεων (depos)¹ απορροφώντας μέρος της πλεονασματικής ρευστότητας. Ταυτόχρονα, η επιβράδυνση που παρατηρήθηκε στις συναλλαγματικές εισροές τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο, μετατράπηκε προσωρινά σε συναλλαγματικές εκροές τον Ιανουάριο, 2002, ενώ την πρώτη βδομάδα του Φεβρουαρίου επανάρχισαν οι εισροές.

* Τα νομισματικά μεγέθη αναφέρονται σε όλα τα τραπεζικά ιδρύματα (all banks) δηλ. συμπεριλαμβάνουν την Τράπεζα Αναπτύξεως, την Κτηματική Τράπεζα Κύπρου και τον Οργανισμό Χρηματοδότησης Στέγης.

¹ Η διαφορά μεταξύ reverse repos και depos είναι ότι στη δεύτερη περίπτωση δεν γίνεται αγοραπωλησία τίτλων του δημοσίου ενώ η διάρκεια τους δυνατό να υπερβαίνει τις 15 μέρες.

Διάγραμμα 4**Πίνακας 5**

Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή
(%)

	1997	1998	1999	2000	2001
M1 (Πρωτογενής ρευστότητα)	8,2	3,6	41,9	3,8	0,2
M2 (Συνολική ρευστότητα)	10,7	8,8	15,1	8,2	12,9
Απαιτήσεις επι του ιδιωτικού τομέα	12,2	14,3	13,9	14,9	13,4

Η συνολική ρευστότητα σημείωσε μικρή επιβράδυνση το Δεκέμβριο έναντι του προηγούμενου μήνα, καταγράφοντας ρυθμούς μεγέθυνσης της τάξης του 12,9% από το 13,6% που σημειώθηκε το Νοέμβριο. Ο κινητός μέσος όρος τριών μηνών των ετήσιων ρυθμών αύξησης που καλύπτει την περίοδο από τον Οκτώβριο μέχρι και το Δεκέμβριο κατέγραψε επιτάχυνση, φτάνοντας το 12,8% σε σύγκριση με 11,6% κατά τη τριμηνία Σεπτεμβρίου – Νοεμβρίου. Για

ολόκληρο το 2001 η συνολική προσφορά χρήματος σημείωσε αισθητή επιτάχυνση, σε σύγκριση με τον προηγούμενο χρόνο, με το ρυθμό επέκτασης να φθάνει στο 12,9% έναντι 8,2% το προηγούμενο έτος.

Όπως φαίνεται στον πίνακα 6, στην επιτάχυνση του ετήσιου ρυθμού αύξησης της συνολικής προσφοράς χρήματος το 2001, σε σύγκριση με αυτή του προηγούμενου χρόνου, συνέδραμε κατά

κύριο λόγο η σημαντική επέκταση που παρατηρήθηκε στις πιστώσεις προς το δημόσιο τομέα και στα καθαρά συναλλαγματικά διαθέσιμα. Πιο συγκεκριμένα, η αύξηση το 2001 στις πιστώσεις προς το δημόσιο τομέα έφτασε τα £224,4 εκ., έναντι αύξησης μόλις £7,0 εκ. του προηγούμενου χρόνου. Για την ίδια περίοδο, τα καθαρά συναλλαγματικά διαθέσιμα παρουσίασαν αύξηση £141,4 εκ. σε σύγκριση με £1,9 εκ. το 2000. Αντίθετα, η επέκταση των πιστώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα παρέμεινε, σε απόλυτους ρυθμούς, κοντά στα επίπεδα του 2000 φτάνοντας τα £870,5 εκ. σε σύγκριση με £844,0 εκ. το προηγούμενο έτος.

Σε ετήσιους ρυθμούς μεγέθυνσης, οι πιστώσεις προς τον ιδιωτικό τομέα παρουσίασαν το 2001 μικρή επιβράδυνση έναντι του προηγούμενου χρόνου, φθάνοντας το 13,4%, σε σύγκριση με ρυθμό μεγέθυνσης 14,9% το 2000. Σύμφωνα με τον τριμηνιαίο κινητό μέσο όρο η πιστωτική επέκταση ήταν 14,3% την περίοδο Σεπτεμβρίου – Νοεμβρίου, σε σύγκριση με 14,1% την περίοδο Οκτωβρίου – Δεκεμβρίου.

Η αύξηση των πιστώσεων το τρέχον έτος φαίνεται να κινείται σε χαμηλά επίπεδα. Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία που καλύπτουν την περίοδο 1 Ιανουαρίου-1 Φεβρουαρίου, 2002, παραχωρήθηκαν νέες πιστώσεις ύψους £29,5 εκ. έναντι £89,7 εκ. την αντίστοιχη περίοδο του 2001. Ο ρυθμός μεγέθυνσης των πιστώσεων αναγόμενος σε ετήσια βάση και προσαρμοσμένος για εποχικότητα αντιστοιχεί με αύξηση 15,8% έναντι 26,7% την αντίστοιχη περίοδο του 2001. Σύμφωνα με τη μέθοδο κατανομής (πλαίσιο 1) η τραπεζική χρηματοδότηση υπερβαίνει την τιμή αναφοράς περίπου κατά £17,7 εκ. τον Ιανουάριο.

Η παραχώρηση δανείων σε κατοίκους Κύπρου σε ξένο συνάλλαγμα παρουσίασε μικρή άνοδο το

Δεκέμβριο², φτάνοντας τα £28,1 εκ., σε σύγκριση με £24,4 εκ. το μήνα Νοέμβριο. Το μερίδιο των πιστώσεων σε ξένο νόμισμα στις συνολικές πιστώσεις παρέμεινε περίπου σταθερό αφού το Δεκέμβριο έφθασε το 10,3% από το 10,2% του προηγούμενου μήνα. Η ανάκαμψη στον ξένο δανεισμό φαίνεται να αντιστρέφεται τον Ιανουάριο αφού προκαταρκτικά στοιχεία μέχρι την 1 Φεβρουαρίου φέρουν το ύψος του ξένου δανεισμού μόλις στα £13,6 εκ.

Το ευρώ φαίνεται να συνεχίζει να κυριαρχεί στις προτιμήσεις των δανειζομένων σε ξένο συνάλλαγμα αφού σύμφωνα με τα στοιχεία του μακροπρόθεσμου δανεισμού για την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου το 82% των χορηγήσεων σε ξένο νόμισμα παραχωρήθηκε σ' αυτό το νόμισμα. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, γύρω στο 52% των δανείων σε ξένο συνάλλαγμα χρησιμοποιήθηκαν για την αποπληρωμή υφιστάμενων υποχρεώσεων, ενώ το 40% των δανείων κατανεμήθηκε στις κατασκευές στην Κύπρο και στην αγορά πάγιου εξοπλισμού³.

² Σημειώνεται ότι τα αναφερόμενα μεγέθη περιλαμβάνουν μόνο τις χορηγίες των δανείων που παραχωρήθηκαν από όλα τα εγχώρια τραπεζικά ιδρύματα (all banks). Ο δανεισμός από τράπεζες του εξωτερικού σε Κύπριους σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβάλλονται για το μακροπρόθεσμο δανεισμό κυμαινόταν σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

³ Αποπληρωμή υφιστάμενων υποχρεώσεων αναφέρεται τόσο σε υφιστάμενα δάνεια σε λίρες Κύπρου όσο και τη μετατροπή υφιστάμενων ξένων δανείων σε άλλο νόμισμα.

Πίνακας 6**Παράγοντες που επηρεάζουν τη συνολική ρευστότητα***(Factors affecting total liquidity - all banks)**(Μεταβολή, £ χιλιάδες)*

	Δεκέμβριος	Δεκέμβριος		Νοέμβριος
	2001	1999/2000	2000/2001	2000/2001
Καθαρά συναλλαγματικά διαθέσιμα (Foreign assets (net))	-64.810	1.944	141.433	116.455
Πιστώσεις προς τον ιδιωτικό τομέα (Claims on private sector)	247.850	843.993	870.501	894.810
Πιστώσεις προς τον δημόσιο τομέα (Claims on public sector)	91.341	7.019	224.389	251.714
Αταξινόμητα στοιχεία (Unclassified items)	34.429	-369.490	-412.845	-438.646
Συνολική Ρευστότητα (M2) (Total liquidity)	308.810	483.466	823.478	824.333
Πρωτογενής ρευστότητα (M1) (Money supply)	99.289	39.202	1.716	13.352
Νόμισμα σε κυκλοφορία (Currency in circulation)	22.628	19.691	23.270	39.290
Καταθέσεις όψεως (Demand deposits)	76.661	19.511	-21.554	-25.938
Δευτερογενής ρευστότητα (Quasi-money)	209.521	444.264	821.762	810.981

Πίνακας 7**Απαιτήσεις επί του ιδιωτικού τομέα***(Μεταβολή - 2001, £ εκ.)*

	Ιαν.	Μαρ.	Ιουν.	Σεπ.	Νοε.	Δεκ.
Δάνεια σε ξένο νόμισμα	9,2	55,4	42,4	33,0	24,4	28,1
Συνολικές πιστώσεις	59,7	135,7	205,3	106,1	33,1	247,9

(Υπόλοιπα τέλος περιόδου, £εκ.)

	1997	1998	1999	2000	2001	2001
					(Νοε.)	(Δεκ.)
Δάνεια σε ξένο νόμισμα	158,7	246,0	355,2	373,5	729,3	757,5
Σύνολο πιστώσεων	4358,4	4982,7	5673,5	6517,5	7140,1	7388,0
%	3,6	4,9	6,3	5,7	10,2	10,3

Πλαίσιο 1

Παρακολούθηση πιστωτικής επέκτασης*

Σύμφωνα με το οικονομικό πρόγραμμα (Financial Programme) ως τιμή αναφοράς για την πιστωτική επέκταση το 2002 καθορίστηκε το 11% για ολόκληρο το χρόνο. Επίτευξη της τιμής αναφοράς θα σημαίνει ότι οι πιστώσεις το 2002, ως ποσοστό του Α.Εγχ.Π., θα ανεβούν στο 132% από 126% το 2001**.

Πιστώσεις ως % του Α.Εγχ.Π.						
	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ΠΙ/Α.Εγχ.Π	100%	106%	113%	119%	126%	132%

Η συνεχής διεύρυνση των πιστώσεων ως ποσοστού του Α.Εγχ.Π. δημιουργεί εύλογες ανησυχίες για τη διατηρησιμότητα (sustainability) μιας τέτοιας πολιτικής και κατ'επέκταση η τιμή αναφοράς του 11% για τις πιστώσεις θα πρέπει τουλάχιστο να τηρηθεί. Επομένως, είναι απαραίτητο να διαπιστώνεται εάν η πορεία της πιστωτικής επέκτασης σε κάθε χρονική περίοδο βρίσκεται εντός ή εκτός της τιμής αναφοράς. Για να απαντηθεί το πιο πάνω ερώτημα εξετάζονται τρεις μέθοδοι:

(1) Αναγωγή σε ετήσιους όρους (annualised)

Ο ρυθμός αύξησης των πιστώσεων που παρατηρείται σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή ανάγεται σε ολόκληρο το έτος (annualised) δηλαδή εάν συνεχίσει η πιστωτική επέκταση να διευρύνεται με τον ίδιο ρυθμό που θα καταλήξει για ολόκληρο το έτος.

Για παράδειγμα η πιστωτική επέκταση σε απόλυτα μεγέθη από τα τέλη Δεκεμβρίου 2001 μέχρι το τέλος Ιανουαρίου, 2002 ήταν της τάξης των £29,5 εκ. Αυτή η απόλυτη μεταβολή μεταφραζόμενη σε ρυθμό αύξησης σε ετήσια βάση προσαρμοσμένη για εποχικότητα δίνει:

Ετήσια Βάση (εποχικά διορθωμένη***)	Τιμή αναφοράς
15,8%	11%

(2) 12μηνος ρυθμός αύξησης

Η τιμή αναφοράς του 11% καθορίστηκε ως η αύξηση των πιστώσεων από Δεκέμβριο σε Δεκέμβριο. Οπότε θα ήταν λογικό να υποθέσουμε ότι ο κάθε μήνας έναντι του αντίστοιχου μήνα του προηγούμενου χρόνου θα πρέπει να παρουσιάζει ρυθμό αύξησης μικρότερο ή ίσο της τιμής αναφοράς ώστε η πιστωτική επέκταση στο τέλος του έτους να παραμείνει εντός των καθορισμένων πλαισίων. Με βάση τη μέθοδο αυτή ο 12μηνος ρυθμός επέκτασης των πιστώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα τον Ιανουάριο είναι:

* Η πιστωτική επέκταση συμπεριλαμβάνει όλα τα τραπεζικά ιδρύματα (all banks)

** Εάν συνυπολογισθεί και η χορήγηση πιστώσεων από τα συνεργατικά τότε οι συνολικές πιστώσεις ως ποσοστό του Α.Εγχ.Π. διαφοροποιούνται ως 138,7% το 1997, 145,0% το 1998, 154,6% το 1999 και 158,1% το 2000.

*** Ο υπολογισμός της εποχικότητας έγινε με τη μέθοδο X11 και περιέλαβε μια περίοδο 15 χρόνων. Επειδή δυνατό να διαφοροποιήθηκε μέσα στα χρόνια το εποχικό πρότυπο των τραπεζών λήφθηκε επίσης υπόψη το ποσοστό πιστώσεων που παραχωρήθηκε κάθε μήνα τα τελευταία 6 χρόνια.

	12 μήνες	Τιμή Αναφοράς
	12,3%	11,0%
Κινητός Μέσος όρος	13,5%	

Η μέθοδος αυτή παρουσιάζει το πρόβλημα βάσης (base effect) δηλ. τα στοιχεία δυνατό να είναι παραπλανητικά εάν ο μήνας βάσης για κάποιο λόγο παρουσιάζεται ασυνήθιστα ψηλός ή χαμηλός. Για περιορισμό του προβλήματος η παρακολούθηση του εν λόγω μεγέθους δέον όπως συμπληρώνεται με τη μέθοδο των κινητών μέσων (moving average).

(3) Μέθοδος κατανομής

Η Κεντρική Τράπεζα υπολόγισε ότι οι πιστώσεις θα μπορούσαν να διευρυνθούν μέχρι £813 εκ. και να φτάσουν τα £8201 εκ. στο τέλος του 2002. Το ποσό αυτό (τιμή αναφοράς) δυνατό να κατανεμηθεί μέσα στους μήνες του 2002 σύμφωνα με την εποχικότητα των προηγούμενων ετών. Η όλη παρακολούθηση δυνατό να γίνεται με τον ακόλουθο πίνακα όπου η πρώτη γραμμή παρουσιάζει την κατανομή των πιστώσεων σύμφωνα με την τιμή αναφοράς και η δεύτερη γραμμή τη μέχρι σήμερα πραγματοποιηθείσα πιστωτική επέκταση. Όπως φαίνεται από τον πίνακα η μέχρι σήμερα πιστωτική επέκταση υπερβαίνει ελαφρά την τιμή αναφοράς.

Πίνακας τραπεζικής χρηματοδότησης

(2002, £εκ.)

	Ιαν.	Φεβ.	Μαρ.	Απρ.	Μάιος	Ιουν.	Ιουλ.	Αυγ.	Σεπτ.	Οκτ.	Νοεμ.	Δεκ.
Τιμή αναφοράς	7404	7477	7575	7597	7624	7704	7723	7693	7759	7801	7843	8201
Πραγματική*	7421,7											

* Τα στοιχεία του Ιανουαρίου είναι προκαταρκτικά.

Χρηματαγορά

Στην αγορά χρήματος συνέχισαν τους μήνες Δεκέμβριο και Ιανουάριο να επικρατούν συνθήκες πλεονασματικής ρευστότητας παρά την κάμψη στις συναλλαγματικές ροές. Συγκεκριμένα, το μήνα Δεκέμβριο καταγράφηκαν καθαρές εισροές ξένου συναλλάγματος της τάξης του £0,4 εκ., ενώ τον Ιανουάριο καταγράφηκαν εκροές αξίας £5,76 εκ.⁴ Οι συνθήκες πλεονασματικής ρευστότητας ενισχύθηκαν με την αποδέσμευση μέρους των παγοποιημένων γραμματίων του δημοσίου ύψους £97,8 εκ.

Η Κεντρική Τράπεζα, για να διατηρήσει τα επιτόκια συμβατά με την αντιπληθωριστική πολιτική της, παρενέβηκε στην αγορά χρήματος μέσω δημοπρασιών (depos). Ειδικότερα, το μήνα Δεκέμβριο η Κεντρική Τράπεζα απορρόφησε σε δύο δημοπρασίες συνολική ρευστότητα ύψους £216,0 εκ. με μέσο επιτόκιο 3,75%, ενώ τον Ιανουάριο σε τρεις δημοπρασίες απορροφήθηκε ρευστότητα αξίας £493,0 εκ. με μέσο επιτόκιο 3,82%. Μέρος της υπερβάλλουσας τραπεζικής ρευστότητας κατά το μήνα Ιανουάριο διοχετεύτηκε σε τίτλους δημοσίου των οποίων οι καθαρές πωλήσεις ανήλθαν στα £151,8 εκ., ενώ το μήνα Δεκέμβριο η απορρόφηση τραπεζικής ρευστότητας ήταν αισθητά χαμηλότερη, της τάξης των £21,8 εκ.

Τα επιτόκια της χρηματαγοράς παρέμειναν σε χαμηλά επίπεδα, όπως διαμορφώθηκαν μετά τις τρεις μειώσεις στα βασικά επιτόκια. Το μέσο επιτόκιο της διατραπεζικής αγοράς διάρκειας μιας νύκτας μειώθηκε το μήνα Ιανουάριο στο 3,39% σε

σύγκριση με 3,88% τον προηγούμενο μήνα. Στη μοναδική δημοπρασία τριμηνιαίων γραμματίων του 2002 κατά την οποία έγιναν αποδεκτές προσφορές η μέση απόδοση μειώθηκε στο 4,0%, από 5,49% τον Ιούνιο, την τελευταία δημοπρασία του 2001 που έγιναν αποδεκτές προσφορές.

Παρόμοια εικόνα επικράτησε και στα μονοετή γραμμάτια του δημοσίου. Συγκεκριμένα, στην πρώτη δημοπρασία του 2002 η μέση απόδοση μειώθηκε στο 4,25% από 5,50% στη δημοπρασία της 12^{ης} Σεπτεμβρίου που έγιναν αποδεκτές προσφορές και 6,10% στη δημοπρασία της 8^{ης} Αυγούστου. Στη δημοπρασία της 6^{ης} Φεβρουαρίου η μέση απόδοση μειώθηκε περαιτέρω φτάνοντας το 4,21%.

Στις δύο δημοπρασίες μακροπρόθεσμων τίτλων διετούς και πενταετούς διάρκειας του 2002, η απόδοση των εν λόγω τίτλων παρουσίασε οριακή πτώση. Συγκεκριμένα, στις δημοπρασίες της 4^{ης} και 25^{ης} Ιανουαρίου, η μέση απόδοση των διετών και πενταετών χρεογράφων διαμορφώθηκε κοντά στο 4,55% και 5,00% αντίστοιχα, σε σύγκριση με αντίστοιχες αποδόσεις 4,70% και 5,04% στη δημοπρασία της 11^{ης} Δεκεμβρίου. Στα δεκαετή χρεόγραφα δεν έγινε αποδεκτή καμιά προσφορά από τις 30 Ιουλίου, ενώ στις 26 Οκτωβρίου έγινε για πρώτη φορά δημοπρασία δεκαπενταετών χρεογράφων, ονομαστικής αξίας £4,1 εκ. και με απόδοση 6,47%.

Η μη αποδοχή προσφορών στα δεκαετή χρεόγραφα είχε ως αποτέλεσμα η απόκλιση στα μακροπρόθεσμα ονομαστικά επιτόκια από τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά να μείνει σταθερή στις 257 μ.β. Ταυτόχρονα, η ψαλίδα μεταξύ των πραγματικών επιτοκίων της ευρωζώνης και των

⁴ Αξίζει να σημειωθεί ότι τον Ιανουάριο σημειώθηκαν συναλλαγματικές εκροές σε ευρώ και δολάριο, σε αντίθεση με τις εισροές που καταγράφηκαν σε στερλίνες.

αντίστοιχων εγχώριων επιτοκίων διευρύνθηκε περαιτέρω λόγω της αποκλιμάκωσης του εγχώριου πληθωρισμού φτάνοντας τις 321 μ.β. το Νοέμβριο έναντι διαφοράς 306 μ.β. τον Οκτώβριο (πίνακας 9).

Διεθνή και Εγχώρια Επιτόκια

Όσον αφορά τα διεθνή επιτόκια, μια σειρά βελτιωμένων οικονομικών δεικτών δημιούργησαν

μια συγκρατημένη αισιοδοξία για γρηγορότερη οικονομική ανάκαμψη και απέτρεψαν περαιτέρω μειώσεις στα βασικά επιτόκια των πλείστων χωρών. Η σταθεροποίηση των επιτοκίων τόσο από την ΕΚΤ όσο και από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (πίνακας 10) είχε ως αποτέλεσμα το εύρος της ψαλίδας στα βασικά τους επιτόκια να παραμείνει στις 125 μ.β. για το επιτόκιο οριακής χρηματοδότησης και 25 μ.β. στο επιτόκιο καταθέσεων μιας νύκτας.

Πίνακας 8

Επιτόκια

(% ετησίως)

	1998	1999	2000	2001	2001 Ιαν.	2001 Δεκ.	2002 Ιαν.
Διατραπεζική αγορά (1 μέρα)	4,83	5,15	5,96	4,93	5,77	3,88	3,39
Repos	4,68	5,45	5,97	6,39	6,50		
Reverse repos/depos			4,44	4,59		3,75	3,82
Γραμμάτια δημοσίου (13 εβδομάδες)	5,50	5,54	5,75	6,00	6,03		4,00
Γραμμάτια δημοσίου (52 εβδομάδες)	5,99	6,00	6,21	6,35	6,45		4,25
Χρεόγραφα αναπτύξεως (2 χρόνια)			6,55	6,11		4,70	4,54
Χρεόγραφα αναπτύξεως (5 χρόνια)	6,95	7,27	7,45	6,96	7,46	5,04	4,99
Χρεόγραφα αναπτύξεως (10 χρόνια)	7,22	7,36	7,55	7,66	7,68		
Χρεόγραφα αναπτύξεως (15 χρόνια)				6,47			

Σημείωση: Αριθμητικός μέσος όρος των σταθμικών μέσων επιτοκίων της περιόδου

Πίνακας 9**Πληθωρισμός και επιτόκια σε Ευρώπη και Κύπρο**

	Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	Μακροπρόθεσμα Επιτόκια	Μακροπρόθεσμα Πραγματικά Επιτόκια
	Νοε. - Μέσος όρος τελευταίων 12 μηνών	Νοε. - Μέσος όρος τελευταίων 12 μηνών	
Βέλγιο	2,50	5,20	2,70
Δανία	2,30	5,20	2,90
Γερμανία	2,50	4,90	2,40
Ελλάδα	3,70	5,40	1,70
Ισπανία	3,80	5,20	1,40
Γαλλία	1,80	5,00	3,20
Ιρλανδία	4,00	5,10	1,10
Ιταλία	2,70	5,30	2,60
Λουξεμβούργο	2,70	5,00	2,30
Ολλανδία	4,90	5,00	0,10
Αυστρία	2,30	5,20	2,90
Πορτογαλλία	4,40	5,30	0,90
Φιλανδία	2,70	5,10	2,40
Σουηδία	2,50	5,10	2,60
Ηνωμένο Βασίλειο	1,20	5,10	3,90
Ευρωζώνη	2,70	5,10	2,40
ΕΕ-15	2,40	5,10	2,70
Κύπρος	2,06	7,67*	5,61*

*Τα επιτόκια αναφέρονται στον Ιούλιο του 2001 και δεν αντανακλούν τις τρεις μειώσεις των βασικών επιτοκίων συνολικού ύψους 150 μ.β.

Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

Ο Γενικός Δείκτης του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) σημείωσε δυο συνεχόμενες μειώσεις τους μήνες Δεκέμβριο και Ιανουάριο που συνοδεύτηκαν και με μείωση στον όγκο συναλλαγών. Συγκεκριμένα, την τελευταία μέρα του Νοεμβρίου, ο Γενικός Δείκτης Τιμών διαμορφώθηκε στις 138,4 μονάδες ενώ το Δεκέμβριο και Ιανουάριο μειώθηκε στις 129,09 και 124,35 μονάδες, αντίστοιχα (Διάγραμμα 6). Σε κλαδικό επίπεδο, το Δεκέμβριο όλοι οι επί μέρους δείκτες εκτός από τον τομέα οικοδομικών υλικών, σημείωσαν πτώση. Ο μέσος ημερήσιος όγκος μειώθηκε στα £7,2 εκ. σε σύγκριση με £10,6 εκ. τον προηγούμενο μήνα και ο μέσος ημερήσιος αριθμός συναλλαγών μειώθηκε αντίστοιχα σε

4877 από 7957. Οι τίτλοι στους οποίους επικεντρώθηκε το μεγαλύτερο ποσοστό του μηνιαίου όγκου συναλλαγών ήταν στις μετοχές της Τράπεζας Κύπρου και της Λαϊκής Τράπεζας με ποσοστό 9,30% και 6,85%, αντίστοιχα.

Πίνακας 10**Βασικά επιτόκια***(ποσοστιαίες μονάδες)*

		τελευταία μεταβολή
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα		
<i>(17 Ιανουαρίου 2002)</i>		
Ελάχιστο επιτόκιο προσφοράς για repos	3,25	-
Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης (Lombard)	4,25	-
Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων (Deposit facility)	2,25	-
Τράπεζα της Αγγλίας		
<i>(10 Ιανουαρίου 2002)</i>		
Repo Rate	4,00	-
Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ		
<i>(30 Ιανουαρίου 2002)</i>		
Federal Funds Rate	1,75	-
Discount Rate	1,25	-
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου		
<i>(25 Ιανουαρίου 2002)</i>		
Ελάχιστο επιτόκιο προσφοράς για repos	4,00	-
Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης (Lombard)	5,50	-
Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων (Deposit facility)	2,50	-

Πίνακας 11**Ρευστότητα Τραπεζικού Συστήματος**

(€ εκατ. , ημερήσιοι μέσοι όροι περιόδου)

περίοδος μηναία	Προσφορά ρευστότητας					Απορρόφηση ρευστότητας						Τρεχούμενοι λογαριασμοί πιστωτικών ιδρυμάτων	Νομισμα- τική βάση (6+7+9+12)
	Πράξεις νομισματικής πολιτικής												
	Καθαρό ενεργητικό σε χρυσό και συνάλλαγμα	Πράξεις κύριας αναχρημα- τοδότησης	Πράξεις πιο μακροπρό- θεσμης αναχρημα- τοδότησης	Διευκό-λυνση οριακής χρηματο- δότησης	Άλλες πράξεις	Διευκό-λυνση αποδοχής καταθέσεων	Πρόσθετες και ειδικές και Σ.Μ.Ε. καταθέσεις		Τραπεζο- γραμμάτια, νομίσματα σε κυκλοφορία	Καταθέσεις κεντρικής κυβέρνησης (καθαρές)	Άλλοι παράγοντες απορρό-φησης ρευστότητας (καθαροί)		
	NFA	REPOS		LOMBARD	SWAP	OVERNIGHT	ADDITIONAL & SPECIAL & S.M.E. DEPOSITS	REV- REPOS & DEPOS	CUR. IN CIRCUL.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Φεβ-00	947,0	0,0	0,0	1,6	0,1	40,6	2,3	14,5	313,6	-27,3	174,6	430,4	746,3
Μαρ-00	931,1	57,5	0,0	7,6	4,3	3,2	5,3	0,0	315,0	68,8	171,4	436,8	757,2
Απρ-00	939,2	60,9	0,0	0,8	4,5	8,6	2,4	0,0	331,1	-6,1	226,6	442,9	776,4
Μαϊ-00	931,3	21,8	0,0	9,6	8,7	0,2	0,2	0,0	349,0	-53,2	232,4	442,8	792,0
Ιουν-00	987,8	0,0	0,0	17,3	4,0	1,1	0,6	0,0	354,2	-44,6	249,1	448,8	803,5
Ιουλ-00	998,1	0,0	0,0	20,3	2,0	0,1	0,0	0,0	363,3	14,7	123,0	519,3	882,6
Αυγ-00	1.006,0	0,0	0,0	11,5	1,8	0,5	1,7	0,0	365,1	50,6	92,9	508,5	875,3
Σεπ-00	1.028,0	0,0	0,0	4,0	0,4	3,7	0,5	0,0	358,6	48,2	112,1	509,3	868,4
Οκτ-00	1.018,1	0,0	0,0	18,6	4,3	0,3	0,0	0,0	354,7	-26,8	194,9	517,8	872,5
Νοε-00	1.056,5	0,0	0,0	6,3	1,8	3,7	0,0	0,0	341,5	9,8	199,8	509,8	851,2
Δεκ-00	1.007,1	0,0	0,0	18,9	1,1	4,1	0,5	0,0	353,8	-22,4	184,1	507,0	861,2
Ιαν-01	892,8	10,2	0,0	8,6	1,1	3,9	94,5	0,0	337,3	51,8	11,5	413,6	845,4
Φεβ-01	876,0	49,5	0,0	0,5	1,2	12,5	93,9	0,0	326,6	-6,4	75,0	425,7	846,1
Μαρ-01	991,4	16,3	0,0	5,0	1,0	2,9	93,0	0,0	328,7	40,0	122,9	426,9	848,6
Απρ-01	1.075,2	0,0	0,0	18,2	0,7	0,3	90,7	0,0	358,7	-14,1	208,8	449,6	899,4
Μαϊ-01	1.109,6	0,0	0,0	28,2	1,2	1,0	84,2	0,0	369,4	48,0	186,3	450,2	904,8
Ιουν-01	1.316,1	0,0	0,0	0,0	0,0	57,9	79,7	26,4	382,7	117,9	212,5	439,1	959,3
Ιουλ-01	1.379,0	0,0	0,0	1,2	0,0	9,2	79,6	92,0	393,8	148,5	205,8	451,1	933,8
Αυγ-01	1.333,2	0,0	0,0	0,5	0,0	39,3	79,6	58,6	393,9	114,1	190,8	457,2	970,2
Σεπ-01	1.359,6	0,0	0,0	0,0	0,0	58,7	79,6	94,8	386,0	78,1	200,6	461,8	986,1
Οκτ-01	1.358,1	0,0	0,0	2,3	0,1	19,4	79,6	104,7	384,3	47,3	260,7	464,5	947,8
Νοε-01	1.372,1	0,0	0,0	2,3	0,0	13,3	79,4	118,5	366,5	43,9	286,3	466,6	925,8
Δεκ-01	1.334,4	0,0	0,0	3,6	0,0	8,3	79,4	111,9	385,3	-1,3	286,4	468,1	941,1
Ιαν-02	1.309,0	0,0	0,0	0,8	0,0	16,4	79,4	174,3	377,6	54,8	134,2	473,1	946,6

2.3 ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ

Οι τιμές κατά το μήνα Ιανουάριο του 2002 σημείωσαν αύξηση της τάξης του 2,70% σε σύγκριση με 2,37% το Δεκέμβριο του 2001. Όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα, η αύξηση του πληθωρισμού οφείλεται κυρίως στην επιτάχυνση των τιμών των εγχώριων γεωργικών

προϊόντων, ενώ οριακή άνοδος σημειώθηκε επίσης και στις τιμές των εγχώριων βιομηχανικών προϊόντων. Αντίθετα, οι τιμές του ηλεκτρισμού σημείωσαν περαιτέρω πτώση, ενώ οι τιμές των υπηρεσιών κατέγραψαν μικρή επιβράδυνση.

Πίνακας 12

		2000	2001	Ιανουάριος 2001/2000	Δεκέμβριος 2001/2000	Ιανουάριος 2002/2001
	Σύνολο	4,14	1,97	1,44	2,37	2,70
A	Εγχώρια Προϊόντα	7,15	1,34	-0,30	2,50	4,14
A.1	Γεωργικά	8,98	4,50	-0,33	17,60	21,82
A.2	Βιομηχανικά	4,47	0,79	-0,71	-0,52	0,09
A.2.1	<i>Βιομηχ. μη πετρελαιοειδή</i>	2,50	0,11	-3,13	0,92	0,12
A.2.2	<i>Καύσιμα και υγραέριο</i>	14,86	3,99	11,59	-6,73	0,00
A.3	Ηλεκτρισμός και νερό	36,04	-2,66	14,22	-11,45	-6,77
B	Εισαγόμενα Προϊόντα	2,13	0,47	0,75	0,03	-0,37
B.1	Μηχανοκίνητα οχήματα	3,78	0,55	2,97	-0,59	0,41
B.2	Άλλα εισαγόμενα	0,93	0,41	-0,88	0,49	-0,96
Γ	Υπηρεσίες	2,52	3,35	3,42	3,48	2,97

Όσον αφορά στην κατηγορία των εγχώριων προϊόντων, η πιο σημαντική εξέλιξη κατά τον Ιανουάριο του 2002 ήταν η συνέχιση της επιτάχυνσης των τιμών των γεωργικών προϊόντων οι οποίες σημείωσαν αύξηση της τάξης του 21,82%, σε σύγκριση με άνοδο κατά 17,60% που σημειώθηκε τον προηγούμενο μήνα. Σημειώνεται ότι οι σημαντικές αυξήσεις των τιμών των γεωργικών προϊόντων αυτό το χειμώνα οφείλονται εν μέρει σε καταστροφές φυτειών λαχανικών από δυσμενείς καιρικές συνθήκες, που οδήγησαν στην κατακόρυφη αύξηση των τιμών των προϊόντων αυτών σε σχέση με τους προηγούμενους μήνες. Αξιοσημείωτη είναι επίσης η συνέχιση της πτώσης της τιμής του ηλεκτρισμού, ενώ οι διοικητικά καθορισμένες τιμές των καυσίμων δεν σημείωσαν καμιά αλλαγή τον Ιανουάριο του 2002. Η μείωση στις τιμές των πετρελαιοειδών στην Κύπρο τους τελευταίους μήνες αντικατοπτρίζει κυρίως τις διεθνείς εξελίξεις στις αγορές πετρελαίου. Ενδεικτικά, ενώ οι τιμές του πετρελαίου (Brent) κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2000 ανήλθαν κατά μέσο όρο στα \$30 το βαρέλι, την αντίστοιχη περίοδο του 2001 κυμαίνονταν γύρω στα \$19 το βαρέλι.

Οι τιμές των εισαγόμενων προϊόντων συνέχισαν τη θετική συνεισφορά τους στη διατήρηση του πληθωρισμού σε χαμηλά επίπεδα, σημειώνοντας πτώση κατά τον Ιανουάριο του 2002 της τάξης του 0,37% σε σχέση με άνοδο κατά 0,03% και 0,75% που σημειώθηκαν, αντίστοιχα, τον Δεκέμβριο του 2001 και τον Ιανουάριο του 2001.

Τέλος, οι τιμές των υπηρεσιών κατέγραψαν αύξηση της τάξης του 2,97%, σε σύγκριση με άνοδο 3,48% το Δεκέμβριο του 2001 και 3,42% τον Ιανουάριο του 2001. Η επιβράδυνση αυτή οφείλεται εν μέρει στην πορεία των τιμών στις τηλεπικοινωνίες και συγκεκριμένα στις επιδράσεις βάσης (base effects) που προέκυψαν από την

αύξηση των τελών τον Ιανουάριο του 2001 και τη μετέπειτα πτωτική πορεία τους.

Εκτενέστερη ανάλυση των εξελίξεων στο μέτωπο του πληθωρισμού κατά οικονομική κατηγορία παρουσιάζεται στους πίνακες 3 και 4 του παραρτήματος⁵.

Όσον αφορά τις προοπτικές για το 2002, ο πληθωρισμός αναμένεται να κυμανθεί γύρω στο 2,0%, με 2,5% χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η επίδραση της επικείμενης αύξησης του συντελεστή του Φ.Π.Α. και άλλων έμμεσων φόρων κατά τη διάρκεια αυτού του χρόνου⁶. Η προκαταρκτική αυτή πρόβλεψη, που βασίζεται στο πλαίσιο ανάλυσης των τιμών κατά οικονομική κατηγορία, όπως παρουσιάζεται πιο πάνω⁷, υιοθετεί τις πιο κάτω υποθέσεις εργασίας:

- Οι διεθνείς τιμές πετρελαίου θα διατηρηθούν στο επίπεδο των \$22 το βαρέλι κατά τη διάρκεια του χρόνου, πρόβλεψη που με τα σημερινά δεδομένα μπορεί να θεωρηθεί σαν συντηρητική.
- Δεν θα σημειωθούν μεγάλες διακυμάνσεις της κυπριακής λίρας έναντι του ευρώ, δολαρίου, στερλίνιας και γεν.

⁵ Ο πίνακας 3 παρουσιάζει την ποσοστιαία μεταβολή του δείκτη τιμών καταναλωτή από το 1998 μέχρι το Ιανουάριο του 2002, ενώ ο πίνακας 4 παρουσιάζει τις αντίστοιχες σταθμισμένες επιδράσεις των επιμέρους οικονομικών κατηγοριών πάνω στο συνολικό δείκτη για την ίδια περίοδο. Επιπρόσθετα, οι πίνακες 5 και 6 του επισυνημένου παραρτήματος παρουσιάζουν τις αντίστοιχες αναλύσεις των πρόσφατων εξελίξεων στο μέτωπο του πληθωρισμού κατά κατηγορία προϊόντων.

⁶ Η επίδραση των φόρων αυτών πάνω στον πληθωρισμό σε ετήσια βάση, υπολογίζεται στις 2,0 μονάδες. Παρόλο που η επιβολή αυτών των φόρων κατά τη διάρκεια του 2002 θεωρείται πολύ πιθανή, εν τούτοις, αβέβαιη είναι η ακριβής χρονική στιγμή της επιβολής τους.

⁷ Τα συμπεράσματα αυτά υποστηρίζονται και από προκαταρκτικές οικονομετρικές αναλύσεις με αυτοπαλίνδρομα μοντέλα με τριμηνιαία στοιχεία για την περίοδο 1992(1)-2001(2).

- Οι τιμές των γεωργικών προϊόντων θα σημειώσουν την ίδια αύξηση όπως και το 2001, και τέλος,
- Η νομισματική πολιτική στην Κύπρο θα είναι προσαρμοστική στις διεθνείς εξελίξεις στο βαθμό που δεν επηρεάζει τη μακροοικονομική σταθερότητα.

Σημειώνεται ότι, όσο πιο έντονη αποδειχθεί η επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης της κυπριακής οικονομίας κατά το 2002, λόγω των διεθνών αρνητικών εξελίξεων, τόσο πιο πιθανή θα είναι η τάση για χαμηλότερο πληθωρισμό, και αντιστρόφως.

Για σκοπούς σύγκρισης, στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται τα τελευταία μηνιαία στοιχεία του πληθωρισμού για την Κύπρο, την Ευρωζώνη και μερικές άλλες σημαντικές χώρες καθώς και οι αντίστοιχες προβλέψεις για το 2002.

Πίνακας 13

Πληθωρισμός:Κύπρος & Άλλες Χώρες			
Χώρα	Μεταβολή σε ετήσια βάση	Μήνας	Πρόβλεψη για το 2002 ¹
Κύπρος	2,7	Ιαν.	2,2 ²
Ευρωζώνη	2,1	Δεκ.	1,5
Η.Π.Α.	1,6	Δεκ	1,6
Μ.Βρετ.	0,7	Δεκ	2,1
Γερμανία	1,7	Δεκ	1,2
Ιταλία	2,4	Δεκ	1,6
Δανία	2,2	Δεκ	1,9
Γαλλία	1,4	Δεκ	1,2
Αυστρία	1,9	Δεκ	1,5
Βέλγιο	2,2	Δεκ	1,6
Ισπανία	2,7	Δεκ	2,3
Σουηδία	2,9	Δεκ	1,9
Ελβετία	0,3	Δεκ	0,6
Ιαπωνία	-1,2	Δεκ	-0,8
Καναδάς	0,7	Δεκ	1,7

¹ Πηγή: The Economist

² Πηγή:Κεντρική Τράπεζα Κύπρου

2.4 ΕΓΧΩΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Παραγωγή

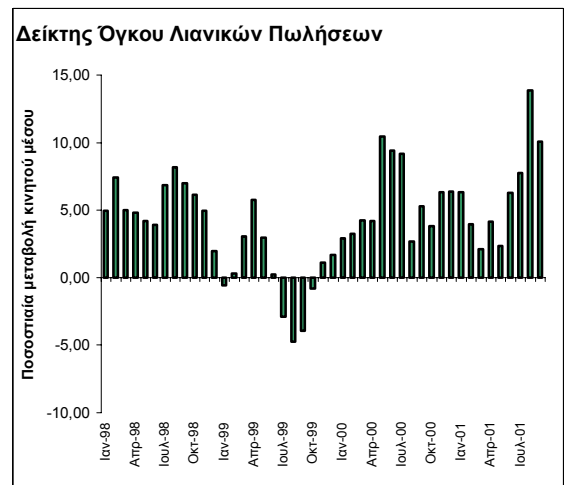
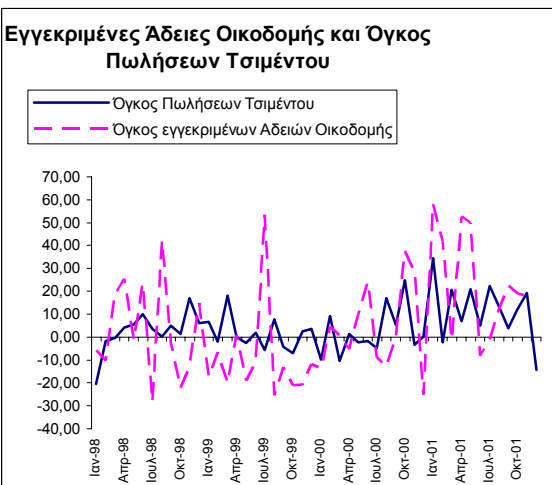
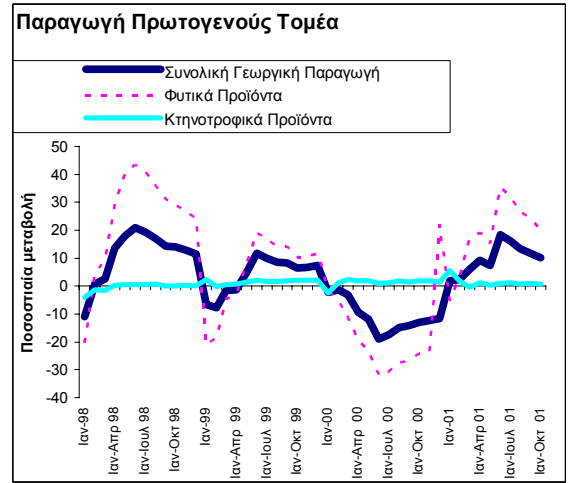
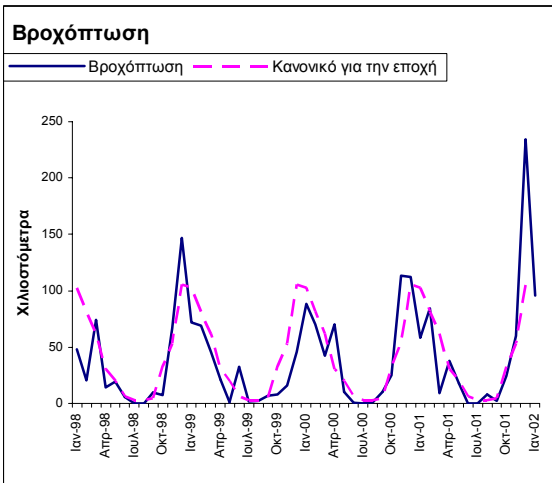
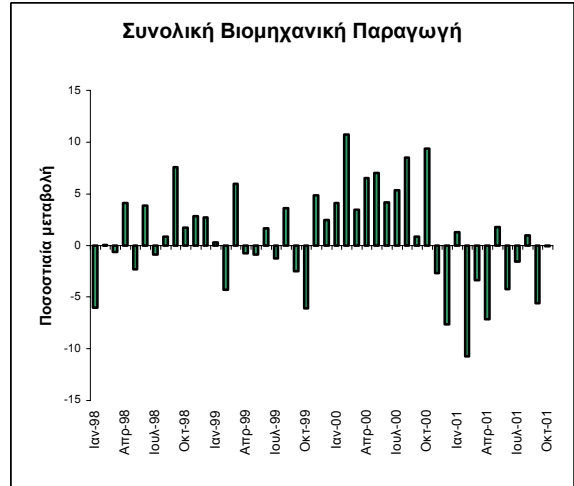
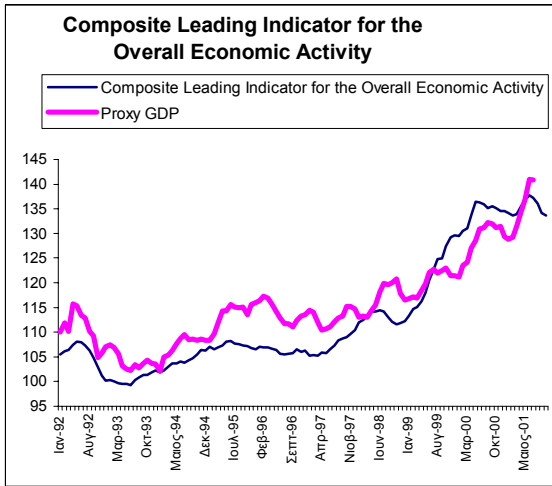
Σύμφωνα με τα ως τώρα διαθέσιμα στοιχεία στο δευτερογενή τομέα, οι ενδείξεις είναι ότι και ο τομέας των κατασκευών παρουσιάζει σημαντική άνοδο παρά το γεγονός ότι οι πωλήσεις τσιμέντου το Δεκέμβριο παρουσίασαν για πρώτη φορά το 2001 πτώση, ενώ αντίθετα η επίδοση του τομέα της μεταποίησης δεν ήταν καθόλου ικανοποιητική. Ο τριτογενής τομέας, που αποτελεί την κινητήρια δύναμη της οικονομίας, και πιο συγκεκριμένα ο τουρισμός, παρουσίασε έντονη πτώση περί τα τέλη του χρόνου. Αντίθετα, ο πρωτογενής τομέας της οικονομίας και συγκεκριμένα η γεωργία εμφάνισε σημαντική βελτίωση μέσα στο 2001. Συνολικά εκτιμάται ότι, ο ρυθμός μεγέθυνσης του Α.Εγχ.Π. έχει

παρουσιάσει επιβράδυνση μέσα στο 2001, σε σχέση με το 2000 και κυμάνθηκε γύρω στο 3,7%.

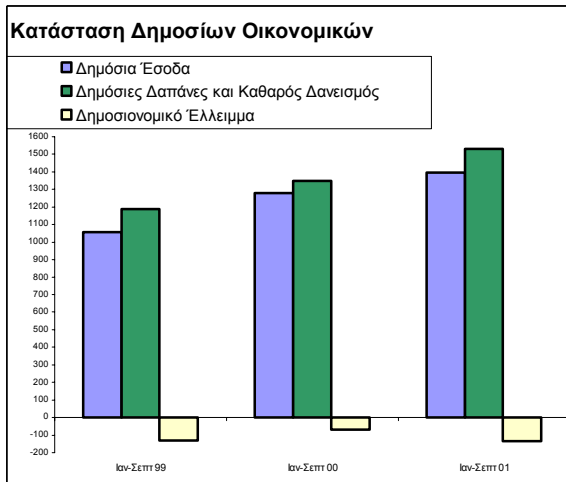
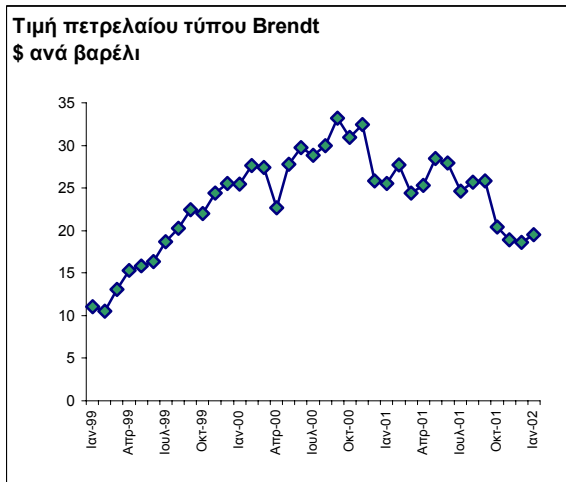
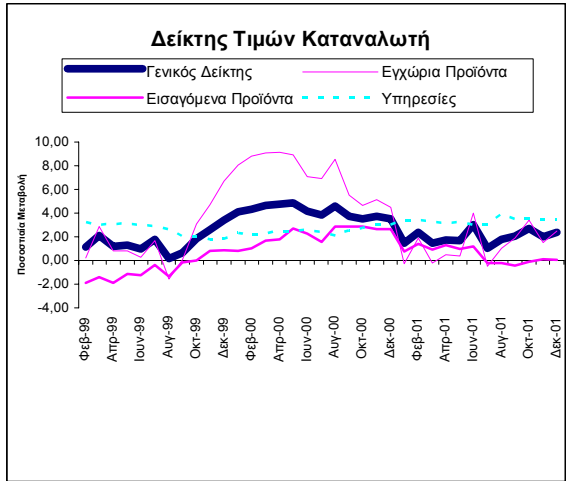
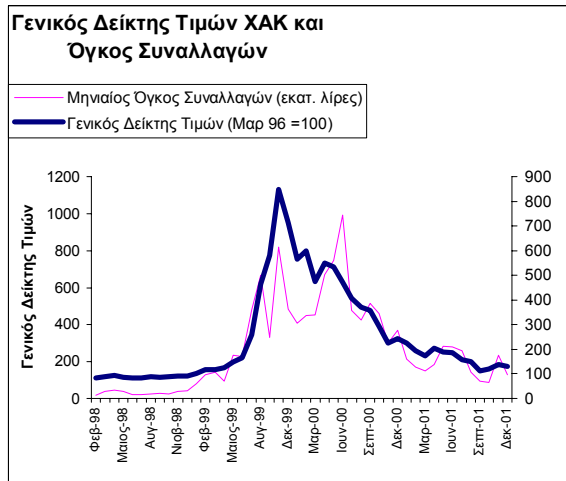
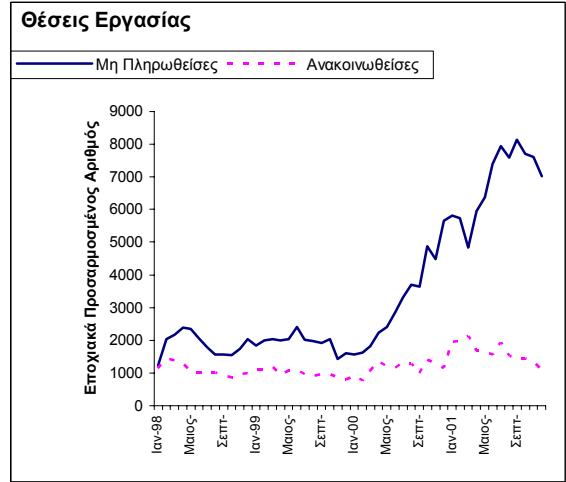
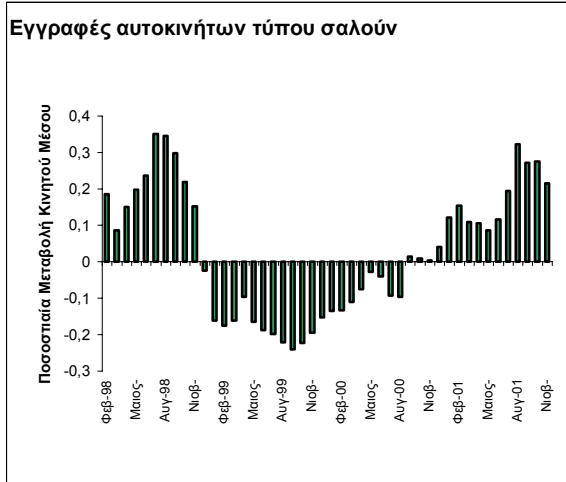
Αναλυτικότερα, ο πρωτογενής τομέας και ειδικότερα η γεωργική παραγωγή σημείωσε σημαντική ανάκαμψη το 2001 μετά από την πτωτική πορεία που παρατηρήθηκε τον προηγούμενο χρόνο, καταγράφοντας αύξηση κατά 10,1% την περίοδο Ιανουαρίου–Οκτωβρίου 2001, σε σύγκριση με πτώση 13,0% την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου. Πιο συγκεκριμένα, η παραγωγή φυτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων σημείωσε αντίστοιχα αύξηση κατά 19,9% και 0,7% το πρώτο δεκάμηνο του έτους, σε σύγκριση με πτώση κατά 24,3% και αύξηση 1,8% αντίστοιχα, την ίδια περίοδο του 2000.

Στο δευτερογενή τομέα η εικόνα εξακολουθεί να είναι ανάμικτη. Σύμφωνα με τους περισσότερους δείκτες, οι προοπτικές του τομέα των κατασκευών διαγράφονται ευοίωνες. Συγκεκριμένα, ο δείκτης όγκου αδειών οικοδομής, που δείχνει τις προοπτικές του τομέα των κατασκευών για τους επόμενους λίγους μήνες, συνέχισε να αυξάνεται και κατά τον Οκτώβριο και το Νοέμβριο του 2001, παρουσιάζοντας αύξηση της τάξης του 19,0% και 18,2% αντίστοιχα, σε σύγκριση με άνοδο 37,7% και 29,0% τους αντίστοιχους μήνες του 2000. Παράλληλα, ο δείκτης αξίας αδειών οικοδομής συνέχισε την ανοδική του πορεία σημειώνοντας αύξηση κατά 22,3% και 22,9% τον Οκτώβριο και Νοέμβριο αντίστοιχα, σε σύγκριση με άνοδο 35,5% και 29,4% τους αντίστοιχους μήνες του 2000. Για ολόκληρη την περίοδο Ιανουαρίου–Νοεμβρίου του 2001, οι δείκτες όγκου (αξίας) αδειών οικοδομής σημείωσαν άνοδο της τάξης του 21,6% (24,7%), σε σύγκριση με αύξηση κατά 5,4% (9,1%) την περίοδο Ιανουαρίου–Νοεμβρίου

Διάγραμμα 5

Διάγραμμα 6

του 2000. Οι πωλήσεις τσιμέντου στην εγχώρια αγορά παρουσίασαν το Δεκέμβριο για πρώτη φορά πτώση μέσα στο 2001 της τάξης του 14,2%, σε σύγκριση με άνοδο 0,1% τον αντίστοιχο μήνα του 2000. Για ολόκληρο το 2001, οι πωλήσεις τσιμέντου διευρύνθηκαν κατά 11,6%, σε σχέση με άνοδο 1,1% που παρατηρήθηκε κατά το 2000.

Στη μεταποίηση, η εικόνα εξακολούθησε να είναι αρνητική αφού και κατά το μήνα Οκτώβριο ο δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής συνέχισε

την πτωτική του πορεία παρουσιάζοντας μείωση κατά 0,1% σε σύγκριση με άνοδο 9,4% τον αντίστοιχο μήνα του 2000. Για ολόκληρη την περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου του 2001, ο δείκτης σημείωσε πτώση της τάξης του 4,3%, σε σύγκριση με άνοδο 6,0% την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου. Η αναλυτική κατάσταση στη μεταποίηση κατά κατηγορία προϊόντων παρουσιάζεται στον πίνακα 14.

Πίνακας 14

Δείκτης Όγκου Συνολικής Βιομηχανικής Παραγωγής - % Μεταβολή

	Οκτώβριος 01/00	Οκτώβριος 00/99	Ιαν-Οκτ 01/00	Ιαν-Οκτ 00/99
Συνολικός Δείκτης	-0,09	9,38	-4,34	6,02
Τρόφιμα, Ποτά και Καπνοβιομηχανία	-3,11	6,26	-7,57	7,17
Κλωστοϋφαντουργικές Ύλες και Προϊόντα	-6,88	0,82	-2,71	-7,38
Δέρμα και Δερμάτινα Είδη	-12,02	-4,31	-8,04	-12,84
Ξύλο και Προϊόντα Ξύλου	-3,44	12,30	-4,25	8,40
Χαρτοπολτός, Χαρτί, Προϊόντα Χαρτιού, Εκδοτικές και Εκτυπωτικές Δραστηριότητες	7,20	12,28	6,16	12,77
Προϊόντα Διύλισης Πετρελαίου	-14,37	-1,55	-3,28	-0,37
Χημικές Ουσίες, Χημικά Προϊόντα & Συνθετικές Ύνες	17,53	14,06	10,62	4,00
Ελαστικά Προϊόντα και Πλαστικές Ύλες	-5,23	10,23	-5,62	-0,61
Άλλα μη-μεταλλικά Ορυκτά Προϊόντα	5,29	18,51	2,48	7,60
Βασικά Μεταλλικά και Μεταλλικά Προϊόντα	3,33	16,71	0,09	11,19
Μηχανήματα και Είδη Εξοπλισμού Π.δ.κ.α.	-8,62	21,55	0,90	11,42
Ηλεκτρικός Εξοπλισμός και Οπτικές Συσκευές	5,04	19,98	-2,22	6,88
Εξοπλισμός Μεταφορών	12,61	-7,29	-17,19	3,30
Βιομηχανίες Κατασκευών Π.δ.κ.α.	1,38	4,47	-6,72	3,98

Ο τομέας των υπηρεσιών και κυρίως ο τουρισμός, που είναι και η κινητήρια δύναμη της οικονομίας, έχει επηρεασθεί αρνητικά από τις διεθνείς εξελίξεις και παρουσίασε έντονα σημεία κάμψης τους τελευταίους μήνες του 2001. Συγκεκριμένα, οι αφίξεις τουριστών μειώθηκαν κατά 10,3%, 19,7% και 20,1% τον Οκτώβριο, Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2001 αντίστοιχα, σε σύγκριση με άνοδο 11,0%, 13,0% και 11,2% αντίστοιχα, κατά τους ίδιους μήνες του προηγούμενου χρόνου. Για ολόκληρο το 2001, οι αφίξεις σημείωσαν σημαντική επιβράδυνση και

ανήλθαν κατά 0,4%, σε σύγκριση με άνοδο της τάξης του 10,3% την αντίστοιχη περίοδο του 2000. Λόγω της αύξησης στην κατά κεφαλή δαπάνη όμως, τα έσοδα από τον τουρισμό για το 2001 αυξήθηκαν κατά 7,0% και υπολογίζονται στα £1.271,6 εκ.

Τα έντονα σημεία κάμψης που παρουσιάζει ο τουρισμός αποτυπώνονται πολύ έντονα και στη μείωση του βαθμού αισιοδοξίας των ξενοδόχων, όπως φαίνεται στην Έρευνα Επιχειρηματικών Προβλέψεων που διεξήχθη από τη Στατιστική

Υπηρεσία το Νοέμβριο του 2001. Συγκεκριμένα, το ποσοστό των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων που δήλωσαν το Νοέμβριο ότι αναμένουν χειροτέρευση της κατάστασής τους κατά τους επόμενους έξι μήνες, υπερβαίνει κατά πολύ το ποσοστό εκείνων που προβλέπει βελτίωση, σε σύγκριση με ένα πολύ μικρότερο ποσοστό κατά τον ίδιο μήνα του προηγούμενου χρόνου. Ακόμα, το ποσοστό των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων που δήλωσε πως η παρούσα κατάστασή τους κρίνεται ως μή ικανοποιητική για την εποχή υπερβαίνει το ποσοστό εκείνων που τη χαρακτήρισαν ως πολύ ικανοποιητική κατά 69 εκατοστιαίες μονάδες, ενώ κατά τον ίδιο μήνα του προηγούμενου χρόνου η πλειοψηφία θεωρούσε την κατάσταση τους ως πολύ ικανοποιητική. Ταυτόχρονα, το ποσοστό των ξενοδόχων που εκτιμά πως κατά το Νοέμβριο του 2001 η ζήτηση ήταν κανονική ή χαμηλότερη της κανονικής, κυμάνθηκε σε πολύ ψηλότερα επίπεδα από το Νοέμβριο του 2000, ενώ το ποσοστό που δήλωσε ότι αναμένει τη ζήτηση να είναι χαμηλότερη της κανονικής για τους επόμενους τρεις μήνες φθάνει το 82% σε σύγκριση με 23% τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου χρόνου.

Κατανάλωση

Η ιδιωτική κατανάλωση ένα περίπου μήνα μετά τα γεγονότα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου παρουσίασε επιβράδυνση. Συγκεκριμένα, ο δείκτης όγκου λιανικών πωλήσεων αυξήθηκε κατά 4,3% τον Οκτώβριο του 2001, σε σύγκριση με άνοδο 8,3% κατά τον ίδιο μήνα του προηγούμενου χρόνου και 13,2% το Σεπτέμβριο του 2001. Η πορεία που ακολούθησαν οι λιανικές πωλήσεις κατά κατηγορία προϊόντων παρουσιάζεται στον πίνακα 15. Για ολόκληρη την περίοδο Ιανουαρίου-

Οκτωβρίου 2001, ο δείκτης όγκου λιανικών πωλήσεων συνέχισε να παρουσιάζει μικρή επιτάχυνση και ανήλθε κατά 6,4%, σε σύγκριση με άνοδο 5,8% την αντίστοιχη περίοδο του 2000.

Παρά την επιβράδυνση που άρχισε να φαίνεται από τον Οκτώβριο, τα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν πως πιθανόν και μετά το Οκτώβριο, η κατανάλωση να συνεχίζει να βρίσκεται σε σχετικά ψηλά επίπεδα. Συγκεκριμένα, οι εγγραφές ιδιωτικών σαλούν αυτοκινήτων συνέχισαν την ανοδική τους πορεία, αφού κατά το μήνα Δεκέμβριο αυξήθηκαν κατά 15,4% σε σύγκριση με πτώση 6,8% τον αντίστοιχο μήνα του 2000, και άνοδο 38,6% το Νοέμβριο του 2001. Για ολόκληρο το 2001 οι εγγραφές ιδιωτικών σαλούν αυτοκινήτων ανήλθαν κατά 19,4% σε σύγκριση με πτώση 6,5% την αντίστοιχη περίοδο του 2000.

Οι εξελίξεις που αφορούν τις εισαγωγές προϊόντων για εγχώρια κατανάλωση (εξαιρουμένων των εισαγωγών στρατιωτικού υλικού, πετρελαιοειδών και μίσθωσης αεροπλάνων), φαίνεται να συνάδουν ως ένα βαθμό με την επιβράδυνση που σημειώθηκε στις λιανικές πωλήσεις κατά το μήνα Οκτώβριο. Συγκεκριμένα, οι εγχώριες εισαγωγές παρουσίασαν πτώση κατά 4,1% και άνοδο 0,6% το Σεπτέμβριο και Οκτώβριο του 2001 αντίστοιχα, σε σύγκριση με άνοδο 20,6% και 35,8% τους αντίστοιχους μήνες του 2000. Για ολόκληρη την περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2001, οι εισαγωγές αυτές σημείωσαν επιβράδυνση και ανήλθαν κατά 11,5%, σε σύγκριση με αύξηση 17,2% την αντίστοιχη περίοδο του 2000.

Πίνακας 15**Δείκτης Όγκου Λιανικών Πωλήσεων - % Μεταβολή κατά Κατηγορία**

	Οκτώβρης 01/00	Οκτώβρης 00/99	Ιαν-Οκτ. 01/00	Ιαν-Οκτ. 00/99
Συνολικός Δείκτης	4,25	8,32	6,37	5,80
Τρόφιμα, Ποτά και Καπνός	-8,24	5,71	2,13	2,00
Είδη Ένδυσης και Ρουχισμού	-7,55	39,54	-4,10	21,83
Υπόδηση και Δερμάτινα Είδη	-11,17	57,31	0,62	24,42
Ηλεκτρικά Είδη και Συσκευές	27,03	8,71	-4,52	18,18
Οχήματα, Μηχανήματα και Ανταλλακτικά	14,91	14,15	23,51	0,47
Υπεραγορές	6,14	-8,12	1,01	9,96
Φαρμακεία	12,83	-7,98	6,94	-11,78
Έπιπλα	8,71	18,44	6,32	12,29
Σταθμοί Πετρελαιοειδών	4,35	0,36	1,72	4,07
Παιγνίδια	1,11	-7,87	-0,08	-6,45

Δείκτες Εμπιστοσύνης (Confidence Indicators)

Κάθε μήνα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσιεύει το δείκτη εμπιστοσύνης καταναλωτών (consumer confidence indicator) καθώς και το δείκτη εμπιστοσύνης βιομηχανίας (industrial confidence indicator) για τις υπό ένταξη στην Ε.Ε. χώρες. Σύμφωνα με αυτά τα στοιχεία, τον Οκτώβριο του 2001 η γενική πτώση στο δείκτη εμπιστοσύνης βιομηχανίας ήταν της τάξης των 5 μονάδων ενώ η Κύπρος παρουσίασε πτώση 9 μονάδων. Το Νοέμβριο όμως ο δείκτης αυτός βελτιώθηκε ή παρουσίασε μικρή πτώση, σε όλες σχεδόν τις υπό ένταξη χώρες. Η Κύπρος κινήθηκε αρκετά ικανοποιητικά παρουσιάζοντας αύξηση του δείκτη αυτού κατά 8 μονάδες.

Όσον αφορά το δείκτη εμπιστοσύνης καταναλωτών, ενώ τον Οκτώβριο η πτώση που παρουσίασε η Κύπρος ήταν η μεγαλύτερη από όλες τις υπό ένταξη χώρες, και ήταν της τάξης των 12 μονάδων, το Νοέμβριο κατέγραψε βελτίωση κατά 7 μονάδες. Η επίδοση του δείκτη αυτού ήταν κατά μέσο όρο ελαφρώς χειρότερη στις υπό ένταξη χώρες κατά το Νοέμβριο σε σύγκριση με τον Οκτώβριο. Αναλυτικά κατά χώρα, η εικόνα που παρουσιάζεται είναι ανάμικτη αφού σε κάποιες χώρες ο δείκτης συνέχισε την

πτωτική του πορεία ενώ σε άλλες σημείωσε βελτίωση. Η κατάσταση όσον αφορά τους δείκτες αυτούς στις υπό ένταξη χώρες παρουσιάζεται στον πίνακα 16 που ακολουθεί.

Αγορά Εργασίας

Σε ότι αφορά την αγορά εργασίας, το Δεκέμβριο του 2001 καταγράφηκε άνοδος των εγγεγραμμένων ανέργων κατά 4,2%, σε σύγκριση με μείωση της τάξης του 7,4% το Δεκέμβριο του 2000, ενώ η ανεργία ως ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού ανέβηκε στο 3,6%, σε σχέση με 3,4%, τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου χρόνου. Για ολόκληρο το 2001 η ανεργία σημείωσε πτώση κατά 14,2% και περιορίστηκε στο 3,0% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, σε σύγκριση με 3,4% το 2000. Πτώση της ανεργίας κατά το 2001 παρατηρήθηκε σε όλους σχεδόν τους τομείς της οικονομίας με κύρια εξαίρεση τους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας οι οποίοι σημείωσαν αύξηση κατά 13,1% και τον τομέα των χρηματοδοτικών οργανισμών, ασφαλειών, κτηματικών και επαγγελματικών υπηρεσιών που παρουσίασε αύξηση κατά 10,6%.

Πίνακας 16

Δείκτες Εμπιστοσύνης Βιομηχανίας και Καταναλωτών στις υπο ένταξη χώρες (Υ.Ε.Χ.)^(α)

Δείκτης	Υ.Ε.Χ.Συν.	Από 01/1990		2000		2001											
		Κατώτατο		Ανώτατο		Δεκ	Γεν	Φεβ	Μαρ	Απρ	Μάη	Ιουν	Ιουλ	Αυγ	Σεπτ	Οκτ	Νιοβ
		Αξία	Ημερ	Αξία	Ημερ												
Εμπιστο- σύνης Βιο- μηχανίας	Υ.Ε.Χ.Συν.	-23	03-99	12	04-95	-3	-2	-4	-4	-7	-7	-10	-9	-13	-11	-16	-17
	ΒΓ	-30	06-93	8	11-95	-9	-9	-8	-10	-4	-6	-5	-2	-2	-2	-11	-7
	ΚΥ ^(β)	-2	10-01	10	06-01	:	:	:	:	:	7	10	-2	0	7	-2	6
	ΤΣ	-31	03-99	27	06-00	10	13	6	8	11	9	1	6	0	1	-9	-10
	ΕΕ	-31	07-92	19	03-01	11	18	19	19	11	9	10	9	9	7	2	3
	ΟΥΓ	-15	05-99	8	04-98	6	2	2	4	1	-1	-4	-7	-6	-8	-11	-13
	ΛΕΤ	-44	04-93	2	08-01	-2	-2	-1	-1	-4	-7	-3	2	2	0	-1	-2
	ΛΙΘ	-37	11-98	0	07-95	-13	-11	-11	-7	-2	-3	-10	-11	-6	-9	-7	-8
	ΠΟΛ	-29	10-01	8	10-97	-15	-13	-15	-14	-17	-19	-21	-23	-28	-23	-29	-28
	ΡΟΥ	-21	07-92	27	04-96	:	-2	:	:	-1	:	:	1	:	:	-1	:
	ΣΚ	-23	12-95	26	05-96	19	18	17	4	1	13	12	10	5	3	2	-7
	ΣΛ	-21	03-99	18	06-00	7	6	7	6	1	-3	-1	-4	-6	-6	-11	-8
Εμπιστο- σύνης Κατ- αναλωτών	Υ.Ε.Χ.Συν ^(β)	-27	08-01	-22	09-01	:	:	:	:	:	-26	-25	-25	-27	-22	-24	-25
	ΒΓ ^(β)	-31	11-01	-12	08-01	:	:	:	:	:	-25	-21	-13	-12	-20	-30	-31
	ΚΥ ^(β)	-38	10-01	-9	06-01	:	:	:	:	:	-14	-9	-22	-17	-26	-38	-31
	ΤΣ	-36	03-98	1	04-01	-15	-7	-2	-1	1	0	-5	-5	-6	-6	-3	-4
	ΕΕ	-56	04-93	-7	08-01	-35	-31	-31	-32	-36	-20	-18	-17	-7	-14	-17	-20
	ΟΥΓ	-59	04-95	-9	07-98	-25	-27	-22	-23	-21	-20	-21	-19	-20	-19	-18	-16
	ΛΕΤ	-48	03-93	4	09-01	:	:	:	:	:	-11	-4	-6	-4	4	-2	0
	ΛΙΘ ^(β)	-33	05-01	-24	08-01	:	:	:	:	:	-33	-30	-24	-24	-25	-30	-28
	ΠΟΛ ^(β)	-40	08-01	-27	09-01	:	:	:	:	:	-38	-36	-35	-40	-27	-31	-33
	ΡΟΥ ^(β)	-27	11-01	-20	06-01	:	:	:	:	:	-22	-20	-21	-22	-23	-26	-27
	ΣΚ ^(β)	-48	09-99	-23	05-00	-42	-35	-38	-43	-36	-33	-33	-32	-28	-29	-31	-27
	ΣΛ	-29	06-99	-12	06-01	-14	-13	-12	-12	-12	-15	-12	-14	-15	-13	-16	-18

(α) Όλα τα στοιχεία αναφέρονται σε υπόλοιπα στο τέλος κάθε μήνα

(β) Μη εποχιακά προσαρμοσμένα

Πηγή : Οι μελέτες διεξήχθησαν από τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες και έχουν εναρμονιστεί από την ευρωπαϊκή επιτροπή

Δημόσια Οικονομικά

Το δημοσιονομικό έλλειμμα για ολόκληρο το 2001, υπολογίζεται να κυμανθεί γύρω στο 3,0% του Α.Εγχ.Π., σε σύγκριση με 2,7% τον προηγούμενο χρόνο. Για το 2002, παρά την επιβράδυνση που αναμένεται στο ρυθμό αύξησης της οικονομικής δραστηριότητας, το έλλειμμα εκτιμάται ότι θα κυμανθεί πλησίον του 3% του Α.Εγχ.Π.

Τα αναλυτικά στοιχεία των δημόσιων οικονομικών παρουσιάζουν μια σχετική καθυστέρηση και αναφέρονται στους πρώτους εννέα μήνες του 2001. Συγκεκριμένα, σημαντικά αυξημένο εμφανίζεται το δημοσιονομικό έλλειμμα κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2001 αφού έφτασε τα £133,3 εκατ. σε σύγκριση με £69,1 εκ. κατά την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου. Πιο συγκεκριμένα, τα δημόσια έσοδα αυξήθηκαν κατά 9,1% κατά τους πρώτους εννιά μήνες του έτους, σε σύγκριση με 21,2% την αντίστοιχη περίοδο του 2000, ενώ οι δημόσιες δαπάνες παρουσίασαν μικρή επιβράδυνση και αυξήθηκαν κατά 13,3%. Από πλευράς δημοσίων δαπανών, οι επιδοτήσεις στις εταιρείες πετρελαιοειδών αναμένεται να εξαιρεθούν λόγω της πτώσης στην τιμή του πετρελαίου, ενώ η αύξηση της απασχόλησης στο δημόσιο τομέα θα περιοριστεί στο 1,0% σύμφωνα με το σχέδιο δημοσιονομικής εξυγίανσης. Επίσης, οι πληρωμές τόκων στο εγχώριο χρέος θα περιοριστούν σημαντικά λόγω της μείωσης των επιτοκίων από την Κεντρική Τράπεζα κατά το 2001. Από πλευράς δημοσίων εσόδων, η αναμενόμενη επιβράδυνση στα φορολογικά έσοδα θα μετριαστεί ως ένα βαθμό από τη βελτιωμένη φοροεισπρακτική διαχείριση. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η προτεινόμενη φορολογική μεταρρύθμιση, εφόσον αυτή τεθεί σε εφαρμογή κατά το 2002, θα έχει ουδέτερο αποτέλεσμα στα δημοσιονομικά του χρόνου.

Αναμένεται όμως να έχει καθαρό όφελος τόσο μεσοπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, όσον αφορά τα δημόσια έσοδα, υποβοηθώντας έτσι την επίτευξη του Προ-ενταξιακού Οικονομικού Προγράμματος της Κύπρου.

2.5 ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Τον Οκτώβριο 2001, όπως και τον προηγούμενο μήνα, παρατηρήθηκε μείωση των συνολικών εισαγωγών σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2000. Αντίθετα, οι συνολικές εξαγωγές αντέστρεψαν την πτώση του Σεπτεμβρίου και παρουσίασαν σημαντική άνοδο τον Οκτώβριο 2001, λόγω της αύξησης των επανεξαγωγών, ενώ οι εγχώριες εξαγωγές μειώθηκαν. Όσον αφορά τον τουρισμό, παρά τις επιπτώσεις των γεγονότων της 11ης Σεπτεμβρίου και της οριακής αύξησης στις τουριστικές αφίξεις, οι εισπράξεις από τον τουρισμό σημείωσαν ικανοποιητική αύξηση το 2001, της τάξης του 7,0% έναντι 16,5% το 2000.

Εμπόριο αγαθών

Από τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία για το εμπόριο αγαθών που παρουσιάζονται συνοπτικά στον πίνακα 17, είναι φανερό η επιβράδυνση των εισαγωγών καθώς και των εξαγωγών σε σύγκριση με το 2000. Διευκρινίζεται ότι τα στοιχεία για τον Οκτώβριο είναι προκαταρκτικά, ενώ αναλυτικά στοιχεία είναι διαθέσιμα για την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2001. Οι πίνακες 18 και 19 παρουσιάζουν ανάλυση των εισαγωγών και εξαγωγών κατά κατηγορία εμπορευμάτων.

Η επιβράδυνση των εισαγωγών φαίνεται ότι συνεχίστηκε και το υπόλοιπο του 2001, αφού οι εισπράξεις ΦΠΑ από εισαγωγές παρουσιάζονται

μειωμένες κατά 10,5% το Νοέμβριο και 8,5% το Δεκέμβριο σε σύγκριση με τους αντίστοιχους μήνες του 2000.

Τον Οκτώβριο 2001 οι συνολικές εισαγωγές μειώθηκαν κατά 3,7% σε σχέση με τον Οκτώβριο 2000, αν και ήταν αυξημένες σε σχέση με το Σεπτέμβριο 2001. Η μείωση των συνολικών εισαγωγών τον Οκτώβριο 2001 σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2000 οφείλεται κυρίως στη μείωση των εισαγωγών πετρελαιοειδών κατά 22,9% (£10,1 εκ.). Οι εισαγωγές για εγχώρια κατανάλωση εξαιρουμένων των εισαγωγών πετρελαιοειδών και στρατιωτικού εξοπλισμού αυξήθηκαν οριακά τον Οκτώβριο, μετά τη μείωση κατά 4,1% τον προηγούμενο μήνα⁸. Κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2001 ο ρυθμός αύξησης των εισαγωγών για εγχώρια κατανάλωση, εξαιρουμένων των εισαγωγών στρατιωτικού εξοπλισμού και πετρελαιοειδών, περιορίστηκε σε 11,5%, σε σύγκριση με 14,8% το πρώτο εξάμηνο του 2001 και 17,2% την περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2000. Όπως φαίνεται στον πίνακα 18, επιβράδυνση παρουσίασαν όλες οι κύριες κατηγορίες των εισαγωγών πλην των εισαγωγών μεταφορικού εξοπλισμού και ανταλλακτικών, οι οποίες παρουσίασαν μεγάλη επιτάχυνση, κυρίως λόγω της σημαντικής αύξησης των εισαγωγών αυτοκινήτων. Η επιβράδυνση των εισαγωγών ενδιάμεσων αγαθών και κεφαλαιουχικών αγαθών, εκτός των κεφαλαιουχικών αγαθών για κατασκευές και μεταλλεία, οι οποίες αυξήθηκαν σημαντικά μετά την πτώση του προηγούμενου έτους, φαίνεται να συνάδει με την παρατηρούμενη κάμψη του εγχώριου μεταποιητικού τομέα και την άνοδο του τομέα των κατασκευών.

Τον Οκτώβριο 2001 καταγράφηκε άνοδος των επανεξαγωγών της τάξης του 63,0%, σε σύγκριση με οριακή αύξηση 0,5% το Σεπτέμβριο 2001 και μείωση κατά 4,5% τον Οκτώβριο 2000. Οι εγχώριες εξαγωγές, μετά τη μείωση κατά 18,6% το Σεπτέμβριο 2001, μειώθηκαν κατά 3,4% τον Οκτώβριο 2001, έναντι αύξησης 30,0% τον Οκτώβριο 2000. Οι ρυθμοί αύξησης των εγχώριων εξαγωγών και των επανεξαγωγών την περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2001 ήταν 3,6% και 11,8%, αντίστοιχα, σε σύγκριση με 4,5% και 9,5%, αντίστοιχα, το πρώτο εξάμηνο του 2001. Όπως φαίνεται στον πίνακα 19, η επιβράδυνση των εγχώριων εξαγωγών προέρχεται από τη στασιμότητα των εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων, ενώ οι εξαγωγές γεωργικών προϊόντων, κυρίως πατατών, ανέκαμψαν μετά την πτώση του 2000. Οι τάσεις αυτές φαίνεται να αντανακλούν τη φτωχή απόδοση του εγχώριου μεταποιητικού τομέα στη διάρκεια του 2001 από τη μια και την ανάκαμψη του γεωργικού τομέα από την άλλη.

⁸ Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία για το Σεπτέμβριο 2001, τα οποία παρουσιάστηκαν στην Έκθεση

Πίνακας 17**Στοιχεία εμπορικού ισοζυγίου***(Ιανουάριος – Οκτώβριος¹, £ εκ.)*

	1999	2000	2001	% μεταβολή 2001/2000	% μεταβολή 2000/1999
Συνολικές εισαγωγές (cif)	1.559,0	2.018,8	2.142,5	6,1	29,5
Εισαγωγές για εγχώρια κατανάλωση (cif)	1.278,8	1.667,8	1.838,6	10,2	30,4
Εισαγωγές για εγχώρια κατανάλωση (cif) εξαιρουμένων των εισαγωγών στρατιωτικού εξοπλισμού και πετρελαιοειδών	1.164,1	1.364,8	1.521,1	11,5	17,2
Συνολικές εξαγωγές (fob)	450,0	506,3	537,8	6,2	12,5
Εγχώριες εξαγωγές (fob)	167,3	189,2	196,0	3,6	13,1
Επανεξαγωγές (fob)	251,1	257,5	287,9	11,8	2,6
Προμήθειες για πλοία και αεροπλάνα	31,6	59,5	53,9	-9,4	88,3
Ακαθάριστο εμπορικό ισοζύγιο	-1.109,0	-1.512,5	-1.604,7		

(1) Τα στοιχεία για τον Οκτώβριο είναι προκαταρκτικά.

Πίνακας 18**Εισαγωγές (cif) κατά οικονομικό προορισμό***(Ιανουάριος-Σεπτέμβριος, £ εκ.)*

	1999 Αξία	%	2000 Αξία	%	2001 Αξία	%	% μεταβολή 2001/2000	% μεταβολή 2000/1999
Καταναλωτικά αγαθά	341,4	29,8	407,9	27,8	458,9	28,0	12,5	19,5
Αμεσης κατανάλωσης	189,3	16,5	226,4	15,5	252,2	15,4	11,4	19,6
Μέσης διάρκειας	92,6	8,1	108,1	7,4	125,0	7,6	15,7	16,8
Διάρκειας	59,6	5,2	73,5	5,0	81,6	5,0	11,1	23,2
Ενδιάμεσα αγαθά - πρώτες ύλες	425,3	37,1	487,5	33,3	531,2	32,4	9,0	14,6
Γεωργία	24,2	2,1	26,2	1,8	26,9	1,6	2,4	8,5
Κατασκευές και μεταλλεία	68,7	6,0	79,3	5,4	91,2	5,6	14,9	15,5
Μεταποίηση	261,2	22,8	292,4	20,0	317,6	19,4	8,6	11,9
Μεταφορές, αποθηκεύσεις και επικοινωνίες	24,8	2,2	33,0	2,3	23,5	1,4	-28,8	32,9
Άλλοι τομείς της οικονομίας	46,4	4,0	56,6	3,9	72,0	4,4	27,3	22,0
Κεφαλαιουχικά αγαθά	141,8	12,4	171,6	11,7	195,7	11,9	14,1	21,0
Γεωργία	6,4	0,6	6,8	0,5	6,8	0,4	0,3	6,6
Κατασκευές και μεταλλεία	17,9	1,6	11,0	0,8	15,4	0,9	39,8	-38,4
Μεταποίηση	38,2	3,3	47,1	3,2	53,5	3,3	13,4	23,4
Μεταφορές, αποθηκεύσεις και επικοινωνίες	21,5	1,9	31,9	2,2	39,8	2,4	24,8	48,5
Άλλοι τομείς της οικονομίας	57,8	5,0	74,7	5,1	80,2	4,9	7,3	29,2
Μεταφορικός εξοπλισμός και ανταλλακτικά	138,3	12,1	138,6	9,5	175,0	10,7	26,3	0,2
Από τα οποία:								
Αυτοκίνητα	51,4	4,5	56,8	3,9	73,1	4,5	28,7	10,4
Ανταλλακτικά	42,4	3,7	39,0	2,7	47,3	2,9	21,1	-7,9
Καύσιμα και λιπαντικά	84,6	7,4	178,2	12,2	204,0	12,4	14,5	110,6
Μη ταξινομηθέντα	14,8	1,3	81,4	5,6	75,8	4,6	-6,9	450,6
Εισαγωγές για εγχώρια κατανάλωση	1.146,2	81,9	1.465,2	82,3	1.640,6	85,7	12,0	27,8
Εισαγωγές που προορίζονται για επανεξαγωγές	252,7	18,1	316,0	17,7	272,9	14,3	-13,6	25,0
Συνολικές εισαγωγές	1.398,9	100,0	1.781,2	100,0	1.913,5	100,0	7,4	27,3

Πίνακας 19**Εξαγωγές (fob) κατά οικονομική προέλευση***(Ιανουάριος – Σεπτέμβριος, £ εκ.)*

	1999 Αξία	%	2000 Αξία	%	2001 Αξία	%	% μεταβολή 2001/2000	% μεταβολή 2000/1999
Γεωργικά προϊόντα (ακατέργαστα)	31,9	7,8	31,0	6,8	39,3	8,2	26,8	-2,7
Από τα οποία:								
Πατάτες	13,7	3,3	12,3	2,7	17,5	3,7	42,0	-9,7
Άλλα λαχανικά, φρέσκα, κατεψυγμένα ή ξηρά	2,4	0,6	2,3	0,5	3,1	0,6	31,8	-2,2
Εσπεριδοειδή	11,1	2,7	11,2	2,4	12,4	2,6	11,3	1,0
Ορυκτά και σχετικά βιομηχανικά προϊόντα	8,0	2,0	8,4	1,8	9,2	1,9	9,1	4,4
Βιομηχανικά προϊόντα Γεωργικής προέλευσης	18,1	4,4	21,5	4,7	20,7	4,3	-3,6	18,8
Από τα οποία:								
Χαλλούμι	4,1	1,0	5,7	1,3	5,6	1,2	-1,7	38,3
Διατηρημένα φρούτα	1,2	0,3	1,3	0,3	0,6	0,1	-54,6	9,2
Χυμοί φρούτων και λαχανικών	2,3	0,6	2,7	0,6	3,1	0,6	13,4	17,2
Μπίρα	1,0	0,3	0,9	0,2	0,9	0,2	-10,3	-8,9
Κρασιά	5,1	1,2	4,8	1,0	3,6	0,7	-25,5	-5,4
Βιομηχανικά προϊόντα μεταποιητικής προέλευσης	95,5	23,4	110,6	24,1	110,6	23,1	0,0	15,8
Από τα οποία:								
Τσιγάρα	10,0	2,5	12,8	2,8	8,1	1,7	-36,6	28,0
Τσιμέντο	5,7	1,4	8,6	1,9	5,9	1,2	-31,7	50,5
Φαρμακευτικά προϊόντα	17,8	4,4	22,1	4,8	27,7	5,8	25,1	24,2
Προϊόντα από χαρτί	3,0	0,7	3,7	0,8	4,3	0,9	17,4	23,7
Είδη ένδυσης	17,3	4,3	17,1	3,7	15,6	3,3	-8,9	-1,6
Είδη υπόδησης	5,0	1,2	4,8	1,1	2,9	0,6	-38,9	-4,1
Έπιπλα	4,7	1,2	5,9	1,3	5,2	1,1	-11,8	25,9
Μη ταξινομηθέντα	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	-100,0	-40,4
Συνολικές εγχώριες εξαγωγές	153,7	37,7	171,6	37,5	179,8	37,6	4,7	11,6
Επανεξαγωγές	228,0	55,9	235,4	51,4	251,9	52,7	7,0	3,3
Προμήθειες για πλοία και αεροπλάνα	26,4	6,5	51,0	11,1	46,0	9,6	-10,0	93,1
Συνολικές εξαγωγές	408,1	100,0	458,1	100,0	477,7	100,0	4,3	12,2

Τουρισμός

Οι πίνακες 20 και 21 παρουσιάζουν τις αφίξεις τουριστών και τις εισπράξεις από τον τουρισμό το 2001.⁹ Η μεγάλη μείωση των αφίξεων τους τελευταίους τρεις μήνες του έτους, η οποία οδήγησε και σε μείωση των εισπράξεων από τον τουρισμό την ίδια περίοδο, μπορεί να αποδοθεί στα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου και τα επακόλουθά τους. Το τελικό αποτέλεσμα για ολόκληρο το 2001 ήταν η οριακή αύξηση των τουριστικών αφίξεων κατά 0,4% και των εισπράξεων από τον τουρισμό κατά 7,0%, έναντι αύξησης 16,5% το 2000.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η επιβράδυνση των εισπράξεων από τον τουρισμό το 2001 σε σχέση με το 2000 οφείλεται εν μέρει στην οικονομική επιβράδυνση της Ευρώπης που είναι η κύρια πηγή τουρισμού για την Κύπρο, η οποία ήταν αισθητή και πριν τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου και αντανακλάται στη επιβράδυνση των αφίξεων τουριστών την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2001.

Πέραν του 81% των εισπράξεων από τον τουρισμό προήλθε από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Ηνωμένο Βασίλειο παρέμεινε η κυριότερη τουριστική αγορά για την Κύπρο, αυξάνοντας το μερίδιό της σε 58,3% των εισπράξεων, από 55,5% το 2000. Η Γερμανία ήταν η δεύτερη κυριότερη πηγή, με ποσοστό 6,8% των εισπράξεων έναντι 7,8% το 2000, ακολουθούμενη από τη Ρωσία και άλλες χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης με ποσοστό 6,7% έναντι

6,2% το 2000. Άλλες σημαντικές τουριστικές αγορές ήταν η Σουηδία (3,7% των εισπράξεων), η Ελβετία (3,0%), η Ελλάδα (2,6%) και η Ιρλανδία (2,2%).

⁹ Στον υπολογισμό των εισπράξεων από τον τουρισμό καθώς και των αφίξεων τουριστών δεν περιλαμβάνονται οι ημερήσιοι επισκέπτες.

Πίνακας 20**Αφίξεις τουριστών***(αριθμός ατόμων¹)*

Περίοδος	1998	1999	2000	2001	% μεταβολή 2001/2000	% μεταβολή 2000/1999	% μεταβολή 1999/1998
Ιαν.-Αύγ.	1.535.048	1.651.676	1.828.419	1.915.247	4,7	10,7	7,6
Σεπτέμβριος	270.283	309.498	329.964	329.400	-0,2	6,6	14,5
Οκτώβριος	228.881	270.732	300.597	269.744	-10,3	11,0	18,3
Νοέμβριος	105.773	118.105	133.500	107.454	-19,5	13,0	11,7
Δεκέμβριος	82.716	84.274	93.722	74.887	-20,1	11,2	1,9
Ιαν.-Δεκ.	2.222.701	2.434.285	2.686.202	2.696.732	0,4	10,3	9,5

*(1) Δεν περιλαμβάνει τις αφίξεις ημερήσιων επισκεπτών.***Πίνακας 21****Εισπράξεις από τον τουρισμό¹***(£)*

Περίοδος	2000	2001	% μεταβολή 2001/2000
Ιανουάριος – Αύγουστος	790.521.445	887.071.589	12,2
Σεπτέμβριος	167.685.056	176.300.401	5,1
Οκτώβριος	138.712.667	130.241.548	-6,1
Νοέμβριος	54.126.724	48.791.595	-9,9
Δεκέμβριος	36.734.945	29.224.911	-20,4
Ιανουάριος – Δεκέμβριος	1.188.153.968	1.271.630.044	7,0

(1) Δεν περιλαμβάνονται οι εισπράξεις από ημερήσιους επισκέπτες.

Επενδύσεις μη κατοίκων στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

Ο πίνακας 22 παρουσιάζει τις επενδύσεις μη κατοίκων στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου στη διάρκεια του 2001. Όπως φαίνεται στον πίνακα, τους τελευταίους τρεις μήνες του έτους καταγράφηκαν καθαρές εκροές κεφαλαίων, δηλαδή οι πωλήσεις ήταν μεγαλύτερες από τις αγορές, ενώ τους προηγούμενους μήνες με εξαίρεση τον Ιούνιο καταγράφηκαν καθαρές εισροές κεφαλαίων. Τον Ιανουάριο 2002 οι αγορές μετοχών από μη κατοίκους ανήλθαν στις £569,9 χιλιάδες, ενώ οι πωλήσεις ήταν £361,7 χιλιάδες.

Οι συνολικές καθαρές επενδύσεις (αγορές μείον πωλήσεις) μη κατοίκων στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου το 2001 ήταν της τάξης των £2 εκ. Οι πίνακες 8 και 9 του παραρτήματος παρουσιάζουν αναλυτικά τις αγορές και πωλήσεις μετοχών

εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου από μη κατοίκους κατά χώρα διαμονής. Η κυριότερη πηγή επενδύσεων το 2001 ήταν η Ελλάδα, με ποσοστό 57% των αγορών και 45% των πωλήσεων. Οι καθαρές επενδύσεις κατοίκων Ελλάδας ήταν περίπου £3 εκ. Η δεύτερη κυριότερη πηγή επενδύσεων ήταν το Ηνωμένο Βασίλειο, με ποσοστό 14% των αγορών και 8% των πωλήσεων, και τελικό αποτέλεσμα καθαρές επενδύσεις ύψους περίπου £1 εκ. Επίσης σημαντικό μέρος των καθαρών επενδύσεων προήλθε από την Ουκρανία, τη Ρωσία, τη Νότια Αφρική και τη Γερμανία. Αντίθετα οι επενδύσεις κατοίκων των ΗΠΑ οδήγησαν σε καθαρή εκροή κεφαλαίων ύψους γύρω στα £4 εκ., καθώς οι επενδύσεις κατοίκων ΗΠΑ απέτελεσαν ποσοστό 30% των πωλήσεων και μόνο 2% των αγορών.

Πίνακας 22

Επενδύσεις μη κατοίκων στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου το 2001

(£ χιλιάδες)

	Ιαν.	Φεβ.	Μάρ.	Απρ.	Μάιος	Ιούν.	Ιούλ.	Αύγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοέμ.	Δεκ.
Αγορές	2.044,7	2.384,7	1.686,2	1.206,2	1.817,3	794,6	688,5	1.261,6	872,7	915,9	1.226,0	367,3
Πωλήσεις	962,3 ¹	2.085,8	1.086,6	988,0	1.097,0	888,8	659,0	706,1	771,8	1.090,2	2.007,4	577,1
Καθαρές επενδύσεις	- ¹	298,9	599,6	218,2	720,3	-94,2	29,5	555,5	100,9	-174,3	-781,3	-209,7

(1) Τα στοιχεία για τις πωλήσεις τον Ιανουάριο 2001 καλύπτουν μόνο την περίοδο 17.01.2001 μέχρι 31.01.2001.

Προβλέψεις για το ισοζύγιο πληρωμών

Ο πίνακας 23 παρουσιάζει τις εκτιμήσεις για το ισοζύγιο πληρωμών το 2001 καθώς και το 2002 όπως αναθεωρήθηκαν τον Ιανουάριο 2002, και

δημοσιεύτηκαν στην προηγούμενη Έκθεση Νομισματικής Πολιτικής.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις αυτές, η μεγάλη επιβράδυνση των εισαγωγών αντιστάθμισε την επιβράδυνση του τουρισμού το 2001 και το τελικό

αποτέλεσμα υπολογίζεται να είναι σμίκρυνση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών το 2001 σε £250,0 εκ. ή 4,3% του Α.Εγχ.Π., από £284,1 εκ. ή 5,2% του Α.Εγχ.Π. το 2000. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το αποτέλεσμα αυτό εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το ύψος των εισαγωγών τους τελευταίους δύο μήνες του έτους. Όπως προαναφέρθηκε, υπάρχουν ενδείξεις ότι το Νοέμβριο καθώς και το Δεκέμβριο 2001 οι εισαγωγές ήταν μειωμένες σε σύγκριση με τους αντίστοιχους μήνες του 2000, όμως το μέγεθος της μείωσης δεν μπορεί επί του παρόντος να υπολογιστεί με ακρίβεια.

Το 2002 αναμένεται μικρή μόνο αύξηση των εισαγωγών, της τάξης του 1,5%, και μικρή μείωση των εισπράξεων από τον τουρισμό, της τάξης του 1%, λόγω των επιπτώσεων των γεγονότων της 11ης Σεπτεμβρίου. Η περιορισμένη αύξηση των εισαγωγών το 2002 αποδίδεται στους ίδιους παράγοντες που διαμόρφωσαν τις εισαγωγές το 2001, δηλαδή στη μείωση της τιμής του πετρελαίου¹⁰ και στη σχετικά μικρή αύξηση της εγχώριας κατανάλωσης, σε σύγκριση με το 2000, λόγω της αρνητικής επίδρασης της πτώσης των τιμών των χρηματιστηριακών αξιών και του χαμηλότερου ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης, ο οποίος προκύπτει από την αναμενόμενη επιβράδυνση ή μείωση των εσόδων από τον τουρισμό. Το τελικό αποτέλεσμα προβλέπεται να είναι μικρή διεύρυνση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η αυξημένη αβεβαιότητα που εξακολουθεί να επικρατεί διεθνώς επηρεάζει την

ακρίβεια των προβλέψεων για το 2002, οι οποίες θα αναθεωρηθούν ανάλογα με τις εξελίξεις.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ως αποτέλεσμα των εξελίξεων στις εξωτερικές συναλλαγές το 2001, τα συναλλαγματικά διαθέσιμα (επίσημα αποθέματα) αυξήθηκαν κατά σχεδόν £400 εκ. και έφθασαν τα £1550 εκ. το τέλος του έτους, ποσό που αντιστοιχεί με 6,2 μήνες εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών. Για το 2002 προβλέπεται περαιτέρω αύξηση, της τάξης των £150 εκ.

¹⁰ Οι προβλέψεις για τις εισαγωγές πετρελαιοειδών βασίστηκαν σε αναμενόμενη μέση τιμή του πετρελαίου USD22,0 το βαρέλι το 2002, σε σύγκριση με USD24,5 το 2001 και USD28,5 το 2000. Τον Ιανουάριο 2002 η μέση τιμή ήταν USD19,5 το βαρέλι.

Πίνακας 23**Ισοζύγιο πληρωμών**

(€ εκ.)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001 (προκ.)	2002 (προβλ.)
Τρέχουσες συναλλαγές	-72,8	-215,4	-173,9	-312,3	-118,0	-284,1	-250,0	-277,8
Αγαθά και υπηρεσίες	-90,6	-220,1	-181,6	-312,6	-144,8	-352,0	-236,3	-256,7
Αγαθά	-943,5	-1.018,1	-1.064,5	-1.256,1	-1.253,8	-1.621,8	-1.617,6	-1.646,6
Εξαγωγές (f.o.b.)	555,9	649,3	640,2	551,3	543,1	591,9	616,3	620,5
Εισαγωγές (f.o.b.)	-1.499,4	-1.667,4	-1704,7	-1807,4	-1.796,9	-2.213,7	-2.233,9	-2.267,1
Υπηρεσίες	852,9	798,0	883,0	943,5	1.109,1	1.269,8	1.381,3	1.389,8
Εισπράξεις	1.353,2	1.339,4	1.453,0	1.530,0	1.732,0	1.991,7	2.143,5	2.188,1
Πληρωμές	-500,3	-541,4	-570,1	-586,5	-622,9	-721,9	-762,2	-798,3
Εισοδήματα	4,8	-10,7	-5,6	-14,8	-20,7	-10,4	-26,1	-34,3
Εισπράξεις	167,9	167,5	196,4	215,8	227,2	314,5	352,5	384,5
Πληρωμές	-163,1	-178,2	-202,0	-230,6	-247,9	-324,9	-378,6	-418,8
Τρέχουσες μεταβιβάσεις	13,0	15,5	13,3	15,1	47,4	78,3	12,4	13,2
Εισπράξεις	21,0	20,1	21,0	25,7	61,7	95,4	30,9	32,2
Πληρωμές	-8,0	-4,6	-7,7	-10,5	-14,3	-17,1	-18,5	-19,0
Κίνηση κεφαλαίων	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Χρηματοοικονομικές συναλλαγές	106,0	229,4	221,3	383,4	199,7	179,5	187,5	224,3
Αμεσες επενδύσεις	31,7	8,9	22,2	-0,1	-13,5	-24,8	-35,0	49,0
Στο εξωτερικό	-7,1	-16,4	-16,8	-35,7	-79,4	-126,0	-140,0	-98,0
Στην Κύπρο	38,8	25,3	39,0	35,6	65,9	101,2	105,0	147,0
Επενδύσεις χαρτοφυλακίου	-32,5	-22,3	73,2	101,9	0,9	-126,6	52,0	-41,0
Απαιτήσεις	-20,1	-54,8	-64,7	-55,0	-257,8	-182,2	-285,0	-161,0
Υποχρεώσεις	-12,4	32,5	137,9	156,9	258,7	55,6	337,0	120,0
Λοιπές επενδύσεις	-57,5	214,9	101,8	238,9	559,0	325,8	564,3	366,3
Απαιτήσεις	-486,6	-73,7	-360,0	341,3	-211,6	-864,3	-428,2	-222,7
Νομισματικές αρχές	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Γενική κυβέρνηση	-5,4	-3,6	-11,7	16,8	0,3	-2,8	0,3	-1,7
Τράπεζες	-481,2	-70,1	-348,3	324,5	-211,9	-861,5	-428,5	-221,0
Άλλοι τομείς	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Υποχρεώσεις	429,1	288,6	461,8	-102,4	770,6	1.190,1	992,5	589,0
Νομισματικές αρχές	13,2	-16,9	10,6	-12,6	-3,1	-12,5	10,3	0,0
Γενική κυβέρνηση	-66,6	-44,5	-58,0	-3,7	-21,5	19,8	-67,0	2,1
Τράπεζες	436,3	323,3	448,1	-65,1	766,1	1.095,0	1.026,0	500,0
Άλλοι τομείς	46,2	26,7	61,1	-21,0	29,1	87,8	23,2	86,9
Συναλλαγματικά διαθέσιμα	164,3	27,9	24,1	42,7	-346,7	5,1	-393,8	-150,0
Λάθη και παραλείψεις	-33,2	-14,1	-47,4	-71,2	-81,6	104,6	62,5	53,5
Ονομαστικό Α.Εγχ.Π.	4.006,6	4.159,6	4.369,3	4.693,8	5.017,6	5.486,1	5.867,8	6.229,6
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών ως ποσοστό (%) του Α.Εγχ.Π.	-1,8	-5,2	-4,0	-6,7	-2,4	-5,2	-4,3	-4,5

3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

greekMONETARY REPORT Feb-02.doc

25/2/2002 12:44 μμ

-/χα

Πίνακας 1**Ευρωπαϊκά Επιτόκια Εμπορικών Τραπεζών***(Ποσοστιαίες μονάδες σε ετήσιους όρους, μέσος όρος περιόδου)*

	Επιτόκια Καταθέσεων						Επιτόκια Δανεισμού			
	Μιας νύχτας	Με Συμφωνημένη Λήξη			Με Προειδοποίηση		Επιχειρήσεων		Νοικοκυριών	
		Μέχρι 1 χρόνο	Μέχρι 2 χρόνια	Πάνω από 2 χρόνια	Μέχρι 3 μήνες	Πάνω από 3 μήνες	Μέχρι 1 χρόνο	Πάνω από 1 χρόνο	Καταναλωτικά	Οικιστικά
Ιαν-00	0,69	2,74	2,74	4,19	2,05	3,18	5,91	5,74	9,51	6,03
Φεβ-00	0,69	2,80	2,81	4,25	2,06	3,18	6,01	5,85	9,52	6,13
Μαρ-00	0,73	2,96	2,96	4,28	2,07	3,33	6,07	5,85	9,56	6,10
Απρ-00	0,76	3,04	3,05	4,28	2,09	3,44	6,24	6,00	9,64	6,12
Μαϊ-00	0,78	3,26	3,26	4,45	2,13	3,65	6,41	6,16	9,72	6,30
Ιουν-00	0,83	3,49	3,49	4,48	2,16	3,87	6,56	6,23	9,84	6,34
Ιουλ-00	0,87	3,58	3,58	4,71	2,33	3,94	6,77	6,37	9,95	6,46
Αυγ-00	0,89	3,67	3,67	4,75	2,36	4,06	6,81	6,44	10,00	6,51
Σεπ-00	0,94	3,85	3,83	4,77	2,38	4,20	6,92	6,44	10,03	6,56
Οκτ-00	0,97	3,96	3,96	4,76	2,40	4,14	7,13	6,60	10,15	6,57
Νοε-00	0,99	4,04	4,03	4,77	2,47	4,25	7,16	6,63	10,20	6,56
Δεκ-00	1,01	3,96	3,96	4,58	2,49	4,21	7,18	6,45	10,19	6,43
Ιαν-01*	1,01	3,88	3,88	4,39	2,52	4,01	7,19	6,40	10,32	6,29
Φεβ-01	1,01	3,84	3,83	4,35	2,50	3,99	7,11	6,44	10,26	6,24
Μαρ-01	1,02	3,82	3,82	4,32	2,50	3,99	7,04	6,32	10,22	6,18
Απρ-01	1,03	3,76	3,76	4,26	2,50	3,91	7,07	6,34	10,24	6,14
Μαϊ-01	1,01	3,75	3,74	4,27	2,48	3,91	7,03	6,34	10,22	6,17
Ιουν-01	0,98	3,65	3,65	4,25	2,45	3,85	6,98	6,25	10,17	6,13
Ιούλ-01	0,97	3,65	3,65	4,22	2,44	3,80	6,90	6,20	10,10	6,05
Αυγ-01	0,96	3,59	3,59	4,14	2,40	3,68	6,89	6,19	10,16	5,96
Σεπ-01	0,91	3,28	3,28	3,98	2,36	3,33	6,71	6,07	10,08	5,86
Οκτ-01	0,83	3,06	3,06	3,84	2,28	3,01	6,46	5,82	9,99	5,65
Νοε-01	0,78	2,86	2,85	3,65	2,21	2,75	6,31	5,71	9,86	5,48

* Από 1 Ιανουαρίου 2001 τα στοιχεία αφορούν τη διευρυμένη ευρωζώνη

Πίνακας 2**Επιτόκια της χρηματαγοράς (Money market interest rates)**

(ετήσιες ποσοστιαίες μονάδες)

	Κύπρος					Ευροζώνη				
	Καταθέσεις μίας ημέρας	Καταθέσεις 2-7 ημέρες	Καταθέσεις ενός μηνός	Καταθέσεις πέραν ενός μηνός	Καταθέσεις 12 μηνών	Καταθέσεις μίας ημέρας	Καταθέσεις 2-7 ημέρες	Καταθέσεις ενός μηνός	Καταθέσεις πέραν ενός μηνός	Καταθέσεις 12 μηνών
2000										
Ιούλιος	6,66	6,68	6,81	-	6,50	4,31	4,41	4,58	4,84	5,11
Αύγουστος	6,57	6,58	6,50	-	6,50	4,42	4,57	4,78	5,01	5,25
Σεπτέμβριος	5,76	5,90	-	6,50	6,50	4,59	4,70	4,85	5,04	5,22
Οκτώβριος	6,40	6,34	6,25	-	6,50	4,76	4,85	5,04	5,10	5,22
Νοέμβριος	5,99	6,11	6,35	6,35	6,50	4,83	4,92	5,09	5,13	5,19
Δεκέμβριος	6,06	6,27	6,24	7,00	6,50	4,83	4,94	4,93	4,91	4,87
2001										
Ιανουάριος	5,77	5,88	6,31	-	6,50	4,75	4,81	4,77	4,68	4,58
Φεβρουάριος	5,51	5,80	6,28	6,59	6,50	4,99	4,80	4,76	4,67	4,59
Μάρτιος	5,82	5,85	6,05	6,83	6,50	4,78	4,78	4,71	4,58	4,47
Απρίλιος	6,37	6,42	6,39	-	6,50	5,06	4,79	4,69	4,57	4,49
Μάιος	6,66	6,57	6,60	6,72	6,50	4,65	4,67	4,64	4,57	4,53
Ιούνιος	4,72	4,73	5,00	6,55	6,50	4,54	4,53	4,45	4,35	4,31
Ιούλιος	4,94	4,95	5,95	6,50	6,50	4,51	4,52	4,47	4,39	4,31
Αύγουστος	4,34	4,30	4,85	5,84	6,50*	4,49	4,46	4,35	4,22	4,11
Σεπτέμβριος	4,03	4,07	5,21	6,10	6,50*	3,99	4,05	3,98	3,88	3,77
Οκτώβριος	3,72	3,81	4,78	-	6,50*	3,97	3,72	3,60	3,46	3,37
Νοέμβριος	3,44	3,55	4,58	-	5,00	3,51	3,43	3,39	3,26	3,20
Δεκέμβριος	3,84	3,96	4,62	4,75	5,00					

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

Πηγή: Ευρωπαϊκό Δελτίο - Δεκέμβριος 2001 - ΕΚΤ

(* Η προηγούμενη κατάθεση 12 μηνών έγινε στις 18 Ιουλίου, με επιτόκιο 6,50%).

Πίνακας 3**Ποσοστιαία Μεταβολή Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κατά οικονομική κατηγορία (%)
1999-2002**

	Ετήσια			Ανά τρίμηνο			Ιαν.	Δεκ.	Ιαν.	Στάθμιση	
	1999	2000	2001	2001 II	2001 III	2001 IV	2001/ 2000	2001/ 2000	2002/ 2001	1992=100 ²	1998=100 ¹
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	1,74	4,14	1,97	2,15	1,62	2,36	1,44	2,37	2,70	100,00	100,00
A ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	1,73	7,15	1,34	1,61	0,81	2,46	-0,30	2,50	4,14	42,99	36,69
A.1 Γεωργικά	-1,86	8,98	4,50	1,55	4,55	15,97	-3,33	17,60	21,82	11,31	7,93
A.2 Βιομηχανικά	2,96	4,47	0,79	2,34	0,51	-0,48	-0,71	-0,52	0,09	29,70	26,75
A.2.1 βιομηχανικά, μη πετρελαιοειδή	3,20	2,50	0,11	0,28	0,47	0,97	-3,13	0,92	0,12	24,97	22,42
A.2.2 κάσσιμα και υγραέριο	1,52	14,86	3,99	12,93	0,66	-6,73	11,59	-6,73	0,00	4,73	4,33
A.3 Ηλεκτρισμός και Νερό	0,93	36,04	-2,66	-5,70	-7,04	-7,41	14,22	-11,45	-6,77	1,98	2,01
B ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	-0,83	2,13	0,47	1,16	-0,29	0,00	0,75	0,03	-0,37	23,17	22,20
B.1 Μηχανοκίνητα Οχήματα	-1,52	3,78	0,55	1,32	-0,37	-0,76	2,97	-0,59	0,41	11,88	9,43
B.2 Άλλα Εισαγόμενα	-0,19	0,93	0,41	1,04	-0,24	0,57	-0,88	0,49	-0,96	11,29	12,77
Γ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3,23	2,52	3,35	3,17	3,37	3,50	3,42	3,48	2,97	33,84	41,11

Υποκείμενος

πληθωρισμός Κύπρου³ **2,3** **2,4** **1,7** **1,9** **1,7** **1,9** **1,0** **1,9** **1,4**

Πληθωρισμός Ευρωζώνης **1,1** **2,4** **3,2** **2,7** **2,5**

1) Αφορά τα έτη 2000 μέχρι το 2002

2) Αφορά τα έτη 1998 και 1999

3) Εξαιρουμένων των μεταβολών των τιμών των εξής κατηγοριών: A.1, A.2.2 και A.3

Πίνακας 4

Σταθμισμένη επίδραση στη συνολική μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κατά οικονομική κατηγορία (%) 1999-2002

	Ετήσια			Ανά τρίμηνο			Ιαν. 2001/ 2000	Δεκ. 2001/ 2000	Ιαν. 2002/ 2001	Στάθμιση	
	1999	2000	2001	2001 II	2001 III	2001 IV				1992=100 ²	1998=100 ¹
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	1,74	4,14	1,97	2,15	1,62	2,36	1,44	2,37	2,70	100,00	100,00
A ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	0,75	2,63	0,51	0,61	0,31	0,94	-0,11	0,96	1,54	42,99	36,69
A.1 Γεωργικά	-0,19	0,69	0,36	0,12	0,36	1,27	-0,27	1,41	1,70	11,31	7,93
A.2 Βιομηχανικά	0,92	1,21	0,21	0,64	0,14	-0,13	-0,19	-0,14	0,03	29,70	26,75
A.2.1 βιομηχανικά, μη πετρελαιοειδή	0,85	0,57	0,02	0,06	0,10	0,22	-0,71	0,21	0,03	24,97	22,42
A.2.2 καύσιμα και υγραέριο	0,07	0,64	0,19	0,57	0,03	-0,35	0,52	-0,35	0,00	4,73	4,33
A.3 Ηλεκτρισμός και Νερό	0,02	0,73	-0,07	-0,15	-0,19	-0,20	0,35	-0,31	-0,19	1,98	2,01
B ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	-0,17	0,46	0,10	0,25	-0,06	0,00	0,16	0,01	-0,08	23,17	22,20
B.1 Μηχανοκίνητα Οχήματα	-0,15	0,35	0,05	0,12	-0,03	-0,07	0,27	-0,05	0,04	11,88	9,43
B.2 Άλλα Εισαγόμενα	-0,02	0,12	0,05	0,13	-0,03	0,07	-0,11	0,06	-0,12	11,29	12,77
Γ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1,17	1,05	1,37	1,29	1,38	1,42	1,40	1,41	1,24	33,84	41,11

1) Αφορά τα έτη 2000 μέχρι το 2002

2) Αφορά τα έτη 1998 και 1999

Πίνακας 5**Ποσοστιαία μεταβολή Δείκτη Τιμών Καταναλωτή ανά κατηγορία προϊόντων (%)
2000-2002**

	Ετήσια		Ανά τρίμηνο			Ιαν. 2001/ 2000	Δεκ. 2001/ 2000	Ιαν. 2002/ 2001	Στάθμιση
	2000	2001	2001 II	2001 III	2001 IV				1998=100
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	4,14	1,97	2,15	1,62	2,36	1,44	2,37	2,70	100,00
Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά	5,49	4,09	3,06	3,97	8,64	0,60	9,43	11,14	18,20
Αλκοολούχα ποτά και καπνός	8,16	2,79	4,38	1,61	1,30	3,42	0,95	1,12	1,78
Ένδυση και υπόδηση	-0,46	-6,75	-6,75	-5,24	-2,12	-17,70	-2,39	-5,39	8,22
Στέγαση, ύδρευση, ηλεκτρισμός και υγραέριο	5,46	1,59	1,56	0,81	0,77	3,59	0,49	1,55	21,27
Επίπλωση, οικιακός εξοπλισμός, και προϊόντα καθαρισμού	1,47	0,15	0,80	-0,84	0,34	-0,24	0,80	-2,03	7,08
Υγεία	6,18	5,41	5,79	4,81	5,05	7,20	4,48	4,00	4,92
Μεταφορές	5,70	2,29	4,77	0,83	-1,23	5,47	-1,26	0,76	17,42
Επικοινωνίες	-10,36	1,73	-1,79	6,04	4,85	-0,67	4,57	-7,48	1,79
Αναψυχή και πολιτισμός	-0,20	-0,50	-2,23	0,96	1,40	-1,70	1,30	1,12	5,88
Εκπαίδευση	3,87	4,60	4,05	4,15	6,63	3,23	6,63	6,63	2,33
Εστιατόρια και ξενοδοχεία	5,80	6,00	6,58	5,43	3,96	8,20	3,62	3,45	6,07
Άλλα αγαθά και υπηρεσίες	4,16	3,97	4,50	3,16	2,95	5,31	2,76	2,55	5,04

Πίνακας 6

Σταθμισμένη επίδραση στη συνολική μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή ανά κατηγορία προϊόντων (%)
2000-2002

	Ετήσια		Ανά τρίμηνο			Ιαν. 2001/ 2000	Δεκ. 2001/ 2000	Ιαν. 2002/ 2001	Στάθμιση
	2000	2001	2001 II	2001 III	2001 IV			1998=100	
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	4,14	1,97	2,15	1,62	2,36	1,44	2,37	2,70	100,00
Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά	0,99	0,75	0,56	0,72	1,57	0,11	1,72	2,03	18,20
Αλκοολούχα ποτά και καπνός	0,16	0,06	0,09	0,03	0,03	0,07	0,02	0,02	1,78
Ένδυση και υπόδηση	-0,04	-0,54	-0,57	-0,39	-0,17	-1,51	-0,19	-0,37	8,22
Στέγαση, ύδρευση, ηλεκτρισμός και υγραέριο	1,17	0,34	0,34	0,18	0,17	0,78	0,11	0,34	21,27
Επίπλωση, οικιακός εξοπλισμός, και προϊόντα καθαρισμού	0,10	0,01	0,05	-0,06	0,02	-0,02	0,05	-0,14	7,08
Υγεία	0,31	0,27	0,29	0,25	0,26	0,36	0,23	0,21	4,92
Μεταφορές	0,97	0,40	0,81	0,15	-0,22	0,93	-0,22	0,13	17,42
Επικοινωνίες	-0,17	0,03	-0,03	0,09	0,06	-0,01	0,06	-0,11	1,79
Αναψυχή και πολιτισμός	-0,01	-0,03	-0,13	0,05	0,08	-0,10	0,07	0,06	5,88
Εκπαίδευση	0,09	0,11	0,10	0,10	0,16	0,08	0,16	0,16	2,33
Εστιατόρια και ξενοδοχεία	0,36	0,38	0,41	0,35	0,25	0,50	0,23	0,22	6,07
Άλλα αγαθά και υπηρεσίες	0,21	0,20	0,22	0,16	0,15	0,26	0,14	0,13	5,04

Πίνακας 7**Ημερολόγιο προγραμματισμένων ανακοινώσεων επιτοκίων 2002**

(* ημερομηνία)

	Ιαν.	Φεβ.	Μαρ.	Απρ.	Μαι.	Ιουν.	Ιουλ.	Αυγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοε.	Δεκ.
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ¹	3 *	7	7	4	2	6	4	1	12	10	7	5
	3,25											
	17	21	21	18	16	20	18	29	26	24	21	19
	3,25											
Τράπεζα της Αγγλίας ²	10	7	7	4	9	6	4	1	5	10	7	5
	4,00											
Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ ³	29/30		19		7	25/26		13	24		6	10
	1,75											
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ⁴	25	21	14	11	9	13	11	8	12	10	14	12
	5,50											

(1) Ελάχιστο επιτόκιο προσφοράς για repos

(2) Repo Rate

(3) Federal Funds Rate

(4) Επιτόκιο Lombard

Πίνακας 8**Επενδύσεις χαρτοφυλακίου: Αγορές μετοχών¹ από μη κατοίκους**

(€)

Χώρα	Ιούλ. 2001	Αύγ. 2001	Σεπ. 2001	Οκτ. 2001	Νοέμ. 2001	Δεκ. 2001
Αίγυπτος	0,0	0,0	0,0	0,0	17.069,6	8.395,0
Αυστραλία	13.208,8	34.625,6	5.305,0	3.620,1	353,0	4.352,0
Βρ. Παρθένα Νησιά	1.248,6	33.196,0	23.056,7	35.980,7	56.913,4	25.097,6
Γερμανία	9.294,0	2.100,0	0,0	0,0	3.585,3	3.321,8
Γιουγκοσλαβία	7.160,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ελβετία	3.465,0	0,0	0,0	0,0	2.227,0	0,0
Ελλάδα	427.524,2	912.929,6	468.446,6	710.639,2	577.776,3	108.923,4
Ζάμπια	5.469,8	34.309,0	0,0	5.457,3	11.968,2	4.957,0
Ζιμπάμπουε	3.840,0	2.127,2	0,0	900,0	1.234,0	0,0
ΗΠΑ	10.585,4	3.275,0	0,0	39.931,3	3.880,0	0,0
Ην. Αραβικά Εμιράτα	326,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ηνωμένο Βασίλειο	59.735,4	53.605,9	107.362,7	20.567,0	136.951,7	44.640,4
Ιορδανία	5.280,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ιράν	0,0	3.648,0	1.517,0	6.415,0	10.852,4	399,2
Ιρλανδία	0,0	0,0	0,0	0,0	4.408,7	2.251,2
Ισπανία	0,0	0,0	0,0	4.575,0	0,0	0,0
Καναδάς	561,6	4,6	619,0	900,6	126,4	0,0
Λετονία	0,0	0,0	0,0	4.813,5	23.323,3	0,0
Μεξικό	22.125,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Νότια Αφρική	28.409,3	58.448,0	117.052,1	26.543,3	235.644,1	68.575,4
Ουκρανία	55.382,2	29.124,6	36.606,0	10.602,6	98.428,9	14.935,0
Ρωσία	26.556,0	48.742,6	35.233,7	44.957,5	41.298,9	81.480,7
Σαουδική Αραβία	6.847,5	41.718,0	77.483,9	0,0	0,0	0,0
Φιλιππίνες	1.465,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Άλλοι (άγνωστης προέλευσης)	0,0	3.735,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο	688.483,9	1.261.589,2	872.682,8	915.903,2	1.226.041,1	367.328,5

(1) αφορά μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

Πίνακας 9**Επενδύσεις χαρτοφυλακίου: Πωλήσεις μετοχών¹ από μη κατοίκους**

(£)

Χώρα	Ιούλ. 2001	Αύγ. 2001	Σεπ. 2001	Οκτ. 2001	Νοέμ. 2001	Δεκ. 2001
Αίγυπτος	0,0	0,0	0,0	0,0	8.689,2	8.815,1
Αυστραλία	0,0	15.614,4	14.039,2	0,0	4.973,6	10.706,0
Αυστρία	0,0	0,0	27.746,1	0,0	0,0	0,0
Βρ. Παρθένα Νησιά	13.305,9	44.700,5	22.843,4	9.118,8	51.401,4	20.868,0
Γαλλία	0,0	0,0	40,0	0,0	0,0	0,0
Γερμανία	1.477,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Γιουγκοσλαβία	0,0	0,0	5.537,6	0,0	0,0	1.120,0
Ελβετία	141.845,6	59.136,4	152.913,4	30.543,4	7.351,2	0,0
Ελλάδα	163.420,3	331.569,6	391.667,3	348.232,6	555.760,5	134.986,1
Ηνωμένο Βασίλειο	38.658,3	32.886,3	42.953,9	19.227,1	60.587,6	19.068,8
ΗΠΑ	46.617,2	165.842,9	73.130,7	497.185,1	1.286.063,0	250.380,6
Ιράν	0,0	0,0	0,0	0,0	2.922,0	951,0
Καναδάς	0,0	520,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Λετονία	0,0	0,0	0,0	7.423,0	450,0	0,0
Νότια Αφρική	0,0	0,0	35.970,0	165.300,0	20.100,0	100.554,0
Ουκρανία	307,5	11.548,5	0,0	0,0	1.274,3	6.432,0
Ρωσία	0,0	256,0	4.954,3	20.111,5	7.813,5	23.179,7
Σαουδική Αραβία	954,0	44.075,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο	406.585,8	706.149,6	771.795,8	1.097.141,5	2.007.386,3	577.061,3

(1) αφορά μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου